

Duhovno življenje

BUENOS AIRES LETO 76 +++ 10 • OKTOBER 2009

Proslavljanje Dneva državnosti v Slovenski hiši
 Dr. Jure Rode prejema odličje odsotnega Franceta Bidovca
 Nagrajenec Blaž Miklič z ženo
 Nagrajenka prof. Neda Vesel Dolenc - Foto: Marko Vombergar

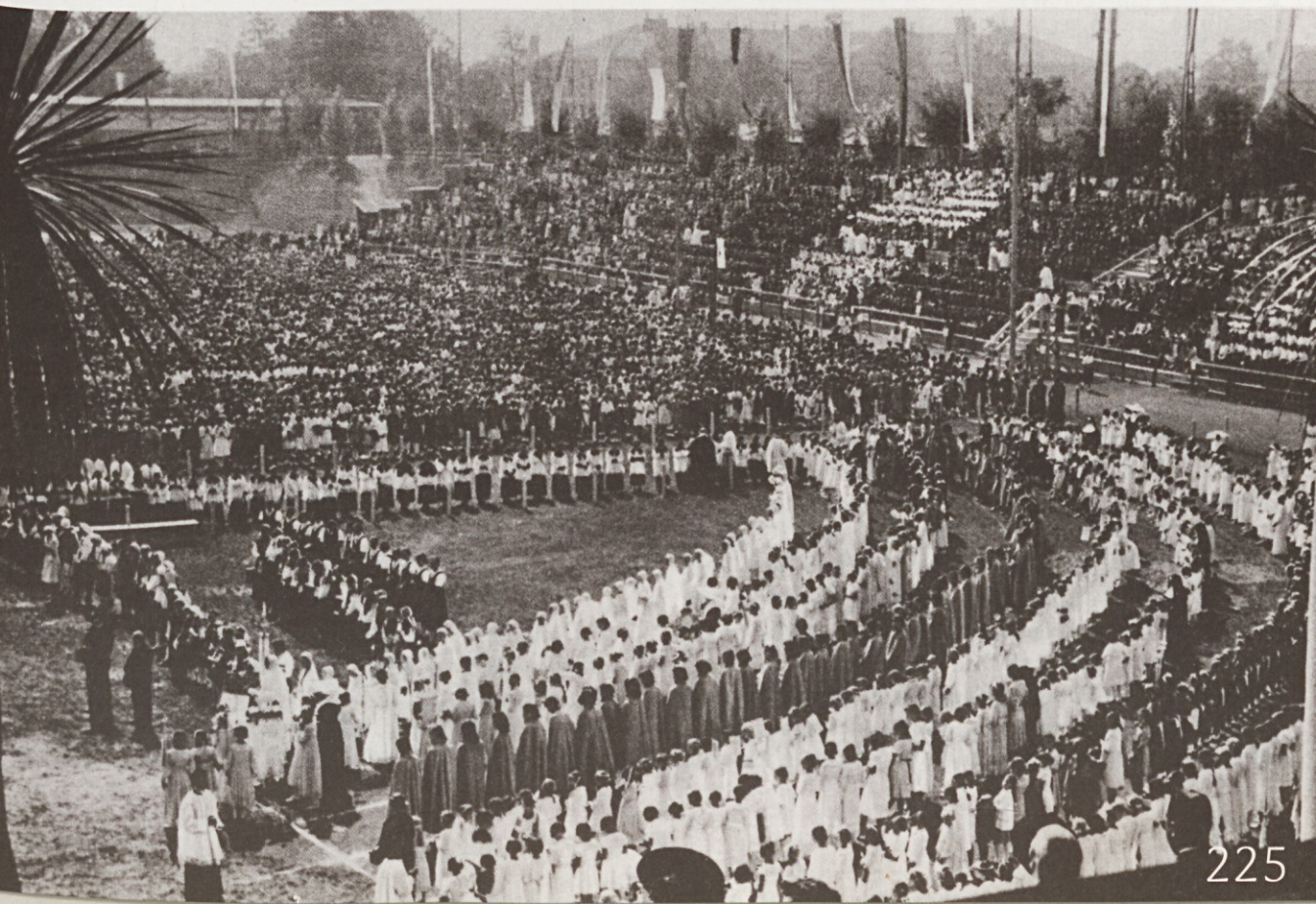
Pozabljeni kongres

STANE SNOJ

V mislih imamo VI. mednarodni kongres Kristusa Kralja v Ljubljani leta 1939, oziroma njegovo sedemdesetletnico. Takrat je ves katoliški svet v svojem časopisju in s posebnimi pismi pozdravljal ljubljanski kongres. Vršil se je v času, ko so vse dežele drhtele v bojazni, da se vsak hip utegne razvneti nova svetovna morija. Kongres je bil vsem kot svetla žarek upanja na mir, ki so po njem vsi hrepeneli, pa se obenem bali, da se oddaljuje in izgublja. Lepo je to misel narodov kongresne dni izrazil zastopnik francoskih katoliških organizacij dr. Andre Richard: »Ne morem najti besed, da bi izrazil tisto, kar me navdaja ob tej veličastni svečanosti. Ta kongres se mi zdi v današnjih razburkanih časih tako, ko tedaj, ko se je človeštvo po vesoljnem potopu rešilo iz Noetove ladje. Ko je bila nevarnost mimo, je Noe iz ladje izpustil goloba. Tako se mi zdi, da je zdaj iz te sodobne vihre, iz tega sodobnega trpljenja, priletel golob na zeleno vejico miru. In ta vejica miru je ta

veličastni in prelepi ljubljanski kongres.«

Najlepši in najgloblji pozdrav je bil poslal kongresu vrhovni poglavar Cerkve papež Pij XII. z apostolskim pismom, katerega je začel s temi besedami: »Konec tega meseca, kakor smo z veseljem čuli, se bo v Ljubljani, častitem glavnem mestu Kranjske, svečano vršil VI. mednarodni kongres Kristusa Kralja. Tak spomin kraljevske oblasti, ki edinorojenemu Sinu Boga Očeta resnično pristoji, je v teh težkih časih zelo primeren in bo prinesel predvsem krščanstvu, a tudi vsej človeški družbi srečnih in zveličavnih sadov. Zares! Jezusa Kristusa kraljestvo miru ne obsega le teh, ki so krščeni, temveč tudi vse, ki so zunaj krščanstva, tako da je vesoljni človeški rod pod oblastjo Sinu Božjega. On je vir zasebnega in skupnega zveličanja: 'zakaj nobeno drugo ime pod nebom ni dano, da bi se mi mogli v njem zveličati' (Apd 4, 12). On je tudi početnik blaginje in resnične sreče posameznikom in državam. 'Ni namreč, kakor pravi sv. Avguštin

(Ep. Ad Macedonium), nekaj drugega, po čemer bi bila blažena država in po čemer bi bil blažen posameznik, saj ni država nič drugega kakor zložna množica posameznikov.' Če bodo torej ljudje priznali, zasebno in javno, Kristusovo kraljevsko oblast, ni dvoma, da bo deležna državna skupnost brez števila dobrot...«

Namen in pomen kongresa

Slovenci med svoje delovne dni radi vpletamo velike praznike. Vpletamo jih med razdobja svoje organizacijske in kulturne dejavnosti kot mejnike, ki naj naš narod dvigajo kulturno, socialno in versko.

Taki mejniki so bili dosednji katoliški shodi, ki so postavljali temelje za vse naše organizirano delo. Na razmejkah velikih dogodkov zadnjega desetletja bleste tri naše velike prireditve: ob bisernem mašniku vladiki Antonu Bonaventuri Jegliču smo se zbrali l. 1933 v času, ko nas je vnanja sila hudo pestila; prišli smo, da smo si nabrali novih moči in tako vzdržali vso pezo časa. V letu 1935 smo stopili v novo razdobje, v čas, ki je zahteval od nas mnogo vnanjega dela, ki človeka plitvi. Na začetek te dobe nam je božja previdnost postavila veliki evharistični praznik: kdo se ne spominja, kako se je ob evharističnem kongresu vera v evharističnega Boga poživila! Kako pa smo se ob spominu na kongresne dni vedno znova dvigali, ko je ob tistem večeru ali sredi dela zavela preko naše zemlje kongresna pesem: »*Mogočno se dvigni nam spev iz srca!*« ali prekrasna Marijina: »*Lepa si, lepota si, roža Marija.*«

Z letom 1939 smo šli Slovenci z vsemi drugimi narodi v trd, težak in negotov čas. In tudi tedaj je naš narod doživel svoj veliki dan: Evropo in ves svet je zajela krvava zarja, Slovenci pa smo glasno klicali vsem narodom sveta, naj v tesni borbi za zemska kraljestva ne pozabijo, da je vse nično in minljivo, da je le eden kralj večen - Kristus! Za ta namen smo priredili mednarodni kongres Kristusa Kralja, šesti v vrsti teh kongresov.

Namen VI. mednarodnega kongresa Kristusa Kralja je označil škof dr. Gregorij Rožman v svojem začetnem govoru na kongresu takole: »*Vse obnoviti! Obnoviti je treba, kar je zastarelo, obolelo, da ne more vršiti od Boga naloženih nalog in ne doseči od Boga postavljenega namena.*«

Obolelo je premnogo duš, ki nimajo več krščanskega življenja, obbolele so družine, ki so se

Bogu odtujile, oboleli so narodi in države, ki več ne priznavajo Kristusovega kraljevanja.

Dnevi od 25. do 30. julija 1939, ko se je vršil v Ljubljani VI. mednarodni kongres Kristusa Kralja, so mnogo pripomogli medsebojnemu zblizanju katoliških narodov, poglobili so stike med znanstvenimi in organizacijskimi sodelavci v vseh krščanskih deželah. Poseben pomen pa so brez dvoma rodili tudi za naš narod.

V zgodovinskih zapiskih o dosedanjih kongresih, ki jih hrani začetnik kongresov Kristusa Kralja naš rojak g. častni konz. svetnik Janez Ev. Kalan, lahko razberemo, da je tudi ta zamisel naletela skoro povsod na ogromne ovire zlasti v prvih početkih svojega razmaha. Idealni sodelavci pri tej akciji so potovali od države do države, od mesta do mesta, povsod so trkali na razumevanje merodajnih cerkvenih zastopnikov, tu in tam so skušali najti ljudi in prostor in sredstva, da bi se organiziral mednarodni kongres Kristusa Kralja; povsod so bili odbiti, povsod odklonjeni. Prvi je to idejo razumel poljski narod, drugi pa smo bili mi Slovenci, ki smo dali svoje moči in svoja skromna sredstva na razpolago, da je v naši sredi lahko Kristus Kralj razgrnil svoj šotor miru in obhajal svoje mednarodno slavo.

To dejstvo je porabil tiste dni pred kongresom neki župnik v vipavski dolini in takole pravil svojim vernikom: Ko je Kristus prihajal na svet in je imel biti rojen, je njegov varuh sv. Jožef trkal na vrata vseh gostišč in gosposkih hiš v Betlehemu, pa nikjer ni bilo zanj prostora. Med reveži, v skromnem hlevcu je našel svoje prvo bivališče na tem svetu, ki se baha v razkošju in tone v razsipnosti. Pa ni bila ta gostoljubnost zaman, kajti prav siromake in skromne bednike je Kristus najbolj obdaril s svojimi milostmi in darovi, dočim je bogatine odklonil in zavrgel. Tako bo Bog tudi naš skromni slovenski narod, ki je Kristusu Kralju pripravil tako slovesen sprejem za njegov kongresni praznik, poplačal in odvrnil od njega vse hude dni in krvave preizkušnje, da bo lahko v miru in zadovoljstvu krepil svoje moči, se razvijal in rastel.

Iz knjige: VI. Mednarodni Kongres Kristusa Kralja, 1939

+++

Gornji članek je bil napisan pred sedemdesetimi leti, ob koncu kongresa. Danes vemo, da nam ta ni prinesel zelenega miru niti odvrnil od našega naroda krvavih preizkušenj, da nas je samo pripravil nanje. Plačilo je prišlo petdeset let

kasneje, s padcem komunizma in berlinskega zidu, 9. novembra 1989, ko je razpadla še komunistična Jugoslavija... in smo dosegli po dolgih stoletjih spet lastno državo.

V domovini, zdaj že samostojni in 'osvobojeni' komunizma, se te sedemdesetletnice javno nihče ni spomnil, kljub temu da je bil na Forumu za dialog med vero in kulturo, ki ga je organiziral Medškofijski odbor za kulturo v hrvaškem mestu Louvan, ta Kongres Kristusa Kralja omenjen. Že iz poročila o tem forumu v Družini je bilo znano, da je bil kritičen do škofa Rožmana, zdaj pa vemo, da je bil forum kritičen tudi do tega kongresa. Po besedah tajnika MOK-a "so na Slovenskem po prvi svetovni vojni trčile tri ideologije, paralelno pa se je uveljavljal tudi katoliški integralizem, ki je bil duhovno-pastoralni projekt, kar je navdihovalo Kongres Kristusa Kralja, družbeno-kulturni

projekt, ki ga je poganjala Katoliška akcija, deloma pa je imel politične ambicije, kar je vplivalo na program Tomčevih mladcev in Ehrlichovih stražarjev."

Tako spet vidimo, da slovensko Cerkev glede njene zgodovine vodi in usmerja MOK, ne škofje. In da se člani Medškofijskega odbora za kulturo, žal, ne zavedajo, da je od konca petinštiridesetletne komunistično/partizanske diktature na Slovenskem preteklo dvajset let. S svojim odnosom do škofa Rožmana in njegovega delovanja ter časa pred in med vojno, v katerega spada tudi Kongres Kristusa Kralja, dokazujejo, da še danes ne vedo, zakaj je padel berlinski zid in kaj se je potem dogajalo in se še dogaja v Rusiji in drugih državah po Evropi. Zdi se, da ne morejo pozabiti pravljič o partizanski "epopeji" in lažnem osvobajanju slovenskega naroda pod vodstvom brezbožnih totalitarcev.

PESEM GRE ČEZ POLJA RAVNA

SILVIN SARDENKO

Kadar bomo zbrani vsi kot ena misel, ena volja,
pridi, Kristus, v naša srca kakor sonce v ravna polja!
K vsakemu se skloni v tem po miru hrepenečem času,
kakor sončni žarek v polju k vsakemu se nagne klasu.

Naravnáj jih k sebi, kar je klasov zlomljenih med nami,
ki ne morejo več k soncu, k tebi se povzpeti sami.
Kar ni zrelih klasov, ti v ljubezni topli jih dozori;
kar je belih klasov, ti še bolj jih jasno bele stóri.

Blagodát nakloni svojo jim usmiljeno prijazno,
če na bilkah se ponosnih kje ponaša klasje prazno.
Z blagorjem napolni vsako klasje polno, jedrnato,
da bo tebe polno, v tebi, Kristus, srečno in bogato.

Kadar bomo zbrani vsi kot ena misel, ena volja,
pridi, Kristus, kakor dihne mila sapa mimo polja!
Vse bo tiho, mirno daleč naokoli med razori,
ti edini tákrat v tájnostni tišini nam govori.

Deci naj v očeh se čistih bere, kar si jim povedal;
mož v junaških prsih nôsi, kar je v tebi čul in gledal.

Mlavec in mladenka bosta pravila še v pozne čase,
mati tvojo bo besedo v srcu ohranila zase.

Ti govori vsaki duši s tisto tiho govorico,
ki po njej k resnici more najti stezo in stezico.
Vsaka duša bodi tákrat tvoja vestna poslušalka,
da dobrot bo mogla tvojih biti nam oznanjevalka.

Kadar bomo zbrani vsi kot ena misel, ena volja,
pridi, Kristus, kakor pride gospodar na svoja polja!
Vse je tvoje: bilje, klasje in kar rasti more,

vse si, Stvarnik čudoviti, v svoje nas vsejal razore.

Ti najvišji Zmagovalec vsem kraljuješ nam izgnancem,
kadar hočeš, nas požeti zaukažeš svojim žanjcem.
Ti nas seješ, ti nas veješ, ti nas vnemaš, ti nas vzemaš;
kogar hočeš, Žitomerec, v svoje žitnice sprejemaš.

Kadar vetra val zaveje, vse se klasje mu prikloni.
Glejte, Kristus Kralj prihaja, klanjajte se milijoni!
V zlatih klasov zlatih strunah pesem gre čez polja ravna:
Kristusovemu se žezlu uklonite, žezla slavná!

BODITE POPOLNI, KOT JE POPOLN VAŠ NEBEŠKI OČE (Mt 5,48)

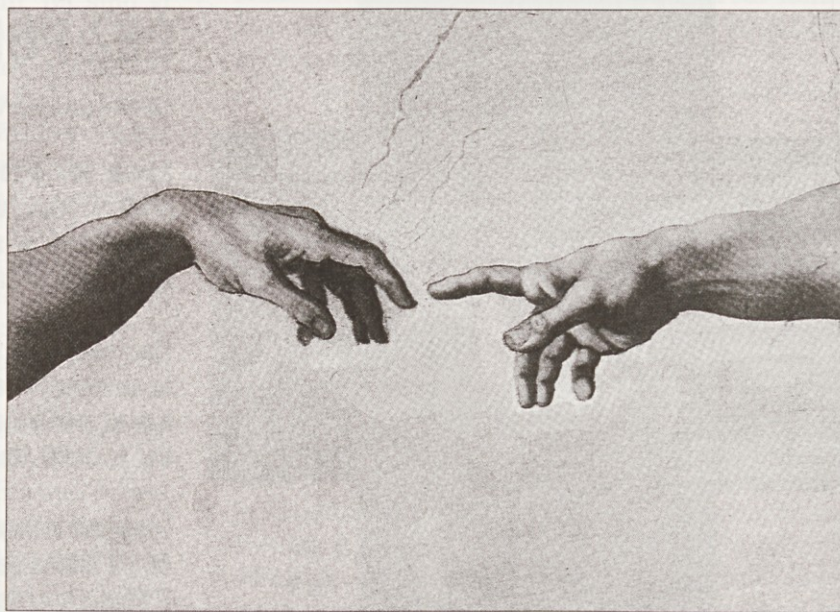
TOMÁŠ ŠPIDLÍK

Posnemati Boga?

Platon je postavil načelo nrvnega življenja: posnemati Boga v skladu z našimi zmožnostmi. Ker je Bog zamisel najvišje dobrote in lepote, služi človeku kot ideal popolnosti, posebej v spoznanju duhovnih stvari in v naporu, da bi se osvobodili mesenih strasti. Tako začrtan ideal je vzvišen. Toda ali ga nekdo, ki živi na zemlji, more doseči? Platon je to verjel in trdil, da smo 'Božja podoba', ki po naravi teži k svoji prapodobí. To so čudovite besede, vendar se v konkretnem življenju zavedamo, kakšna razdalja ločuje ustvarjenine od Stvarnika.

Vendar nas tudi Sveto pismo uči, da smo bili ustvarjeni »po Božji podobi in podobnosti« (prim. 1 Mz 1,26-27). Da bi presegli težavo razdalje, so očetje poudarili svetopisemki izraz 'po podobi'. To daje misliti, da je Bog najprej ustvaril podobo, ki odseva njegovo neskončno popolnost, nato pa človeka 'po' takšni prvotni podobi. Če se vprašamo, kdo je začetna popolna podoba, je odgovor Svetega pisma jasen: Kristus, ki je »v podobi/obliki - morphé - Boga« (Flp 2,6), je »podoba Boga« (2 Kor 4,4).

Po Kristusu Bog sestopa na

zemljo. In s posnemanjem Kristusa moremo postopoma izpopolniti našo podobnost z Očetom v nebesih. Po Sinu postajamo sinovi in posinovljenje vključuje pravo sorodstvo. Dejansko je obličje svetih pogosto tudi vidno odsevalo Božjo slavo, tako kot je Mojzesovo obličje pričelo žareti, ko se je spustil z gore Sinaj, potem ko je govoril z Bogom (prim. 2 Mz 34,29).

Kralj Boleslav Poljski (um. 1173) je s seboj vselej nosil zlati portret svojega očeta. V trenutkih dvoma o tem, kako naj se odloči, je pozorno pogledal ta portret in rekel: »Nikoli ne bom storil česa, kar bi bilo nevredno tvojega imena.« Kristjan nosi portret svojega nebeškega Očeta v vsej svoji osebi. Njegove odločitve morajo torej ustrezati tej resničnosti.

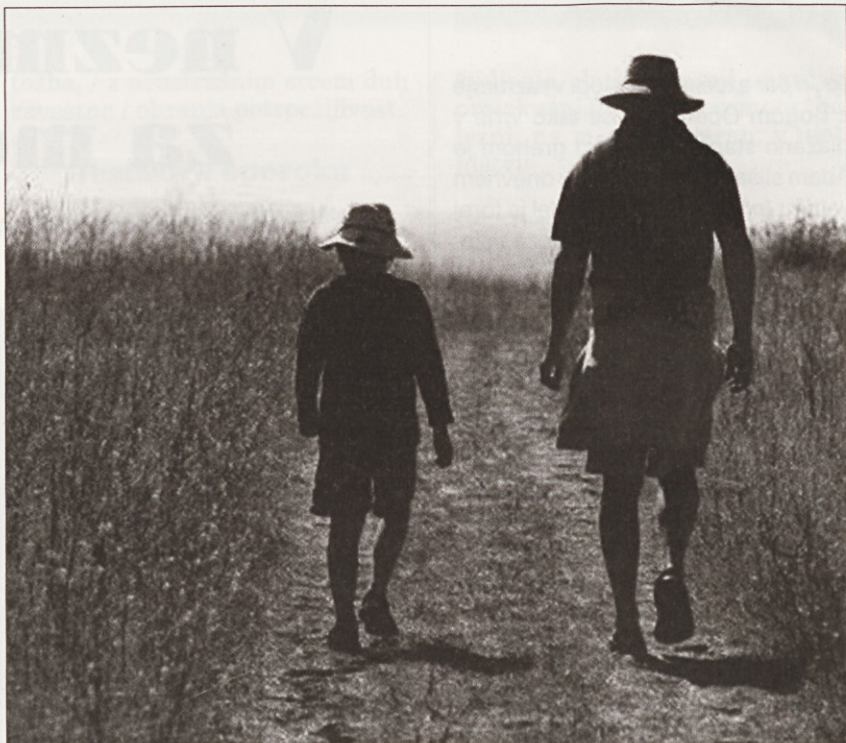
Osebna poklicanost

V raju je Bog poklical Adama in ta je odgovoril. V bogočloveškem dialogu gre prva beseda Gospodu, in ta beseda daje obstoj vsaki ustvarjenini. Človek je poklican, da je to ali ono, poseduje lastno, individualno poklicanost. Božji klic se zelo razlikuje od tega, kar imenujemo poklic v svetnem pomenu besede.

Prva razlika zadeva trenutek življenja. Ko se mlad čovek odloči in izbere svoj poklic, svoj študij, svoje delo, predpostavljamo, da je že dosegel določeno zrelost, ki obstaja, živi že nekaj časa. Najprej torej obstaja zrelost in šele nato izbira poti, na kateri se bo uresničila. Božji klic, pa je nasproten. Bog od vekomaj določi človeka za neko delo, in da bi ga izpolnil, mu da obstoj, čas in vse potrebne okoliščine za to, da bi uresničil Božji načrt. Toda zavest o tej poklicanosti in sprejem te poklicanosti nastopita pozneje, v trenutku, ki ga je prav tako predvidel Bog.

Druga razlika zadeva naravno zmogljivost za predvideno delo. V številnih deželah pogosto opravljajo psihološke teste, da bi odkrili nagnjenje mladega človeka za določen poklic, pri čemer predpostavljajo, da bo srečen, če bo izbral delo, ki ustreza njegovim darovom in sposobnostim. Božji klici, ki jih poznamo iz Svetega pisma, presenečajo, ker zanje velja nasprotno. Božji glas se zasliši nenadoma, proti vsakemu pričakovanju, poklicani se čutijo nepriimerne za to, da bi izvršili delo, h kateremu so poklicani, in jecljajo od presenečenja, kot, denimo, prerok Jeremija: »Zgodila se mi je beseda Gospodova, rekoč: 'Preden sem te upodobil, sem te poznal; preden si prišel iz materinega naročja, sem te posvetil, te postavil za preroka narodom.' Jaz pa sem rekel: 'Oh, Gospod Bog, glej, ne znam govoriti, ker sem še deček.' A Gospod mi je odgovoril: 'Nikar ne govori: deček sem; kajti h komur koli te pošljem, boš šel, in kar koli ti ukažem, boš govoril'« (Jer 1,4-7).

Sveti Ignacij Lojolski je bil dolgo v negotovosti glede konkretne oblike, v

kateri naj uresniči lastno poklicanost. Odločil se je, da bo odšel v Rim, da bi tam poiskal pomoč. Ko se je približal v mestu, je v cerkvi *La Storta* prejel potrditev z Božje strani. Zdelo se mu je, da vidi Kristusa s križem na ramenih in večnega Očeta, ki mu je dejal: »Hočem, da tega sprejmeš za svojega služabnika.« In Jezusa, ki ga je sprejel in dejal: »Hočem, da nam služiš.«

Tukaj se porodi praktično vprašanje: kje in kako se sliši glas Boga, ki kliče? O vprašanju so veliko razpravljali v posebnem primeru poklicanosti v duhovništvo ali redovništvo. Nekateri avtorji so poudarili posredovanje Cerkve. Torej je poklican od Boga, kogar pokličejo v službo zakoniti cerkveni predstojniki. Sveti Tomaž Akvinski daje, nasprotno, prednost notranjemu klicu v srcu, ki ga človeku navdihne Sveti Duh; ta klic se razkriva v stalni človekovi želji po tem, da bi sledil določeni duhovni poti, in predpostavlja iskreno in pogosto molitev za razsvetljenje. Toda oba Božja glasova - notranji in zunanji - se morata uskladiti. Služenje, ki ga nudi Cerkev, se osredotoča predvsem na pomoč pri razlikovanju, kateri notranji glas je resnično Božji

in kateri je le slepilo. Kar je rečeno o duhovniškem in redovniškem poklicu, drži za vse Božje klice.

V čem je prava bogopodobnost?

V Bogu so vse popolnosti, zato je vse, karkoli storimo dobrega, njegov odsev. Torej nas ne preseneča, da so odgovori očetov na to vprašanje precej različni. V splošnem se v patristični dobi razlikujeta dve temeljni težnji: aleksandrijska šola vidi bogopodobnost v človeškem umu, ki je zmožen spoznati duhovne resničnosti; antiohijska šola pa je občudovala dejstvo, da človek presega/obvladuje - *dominio umano* - vse ostalo stvarstvo, torej vidik človekove kraljevskosti.

Manj znano vendar zelo globoko je mnenje svetega Gregorja Nacianškega. Ta sprejema idejo, ki je postala splošna in je po njej človek podobna druge Božje osebe, Sina, ki je Beseda/Smisel - *verbo* -, Očetova Beseda - *Parola* -, *Lógos*. Človek je torej *lógikos*, zmožen besede, sposoben tako razumeti besedo druge osebe kot spregovoriti besedo tistemu, ki ga bo poslušal. Kdor posluša in govori, vstopi v razmerje z drugimi. Če posluša Kristusa, Be-

V nezmožnosti za molitev

FRANÇOIS X. NGUYEN VAN THUÂN (15)

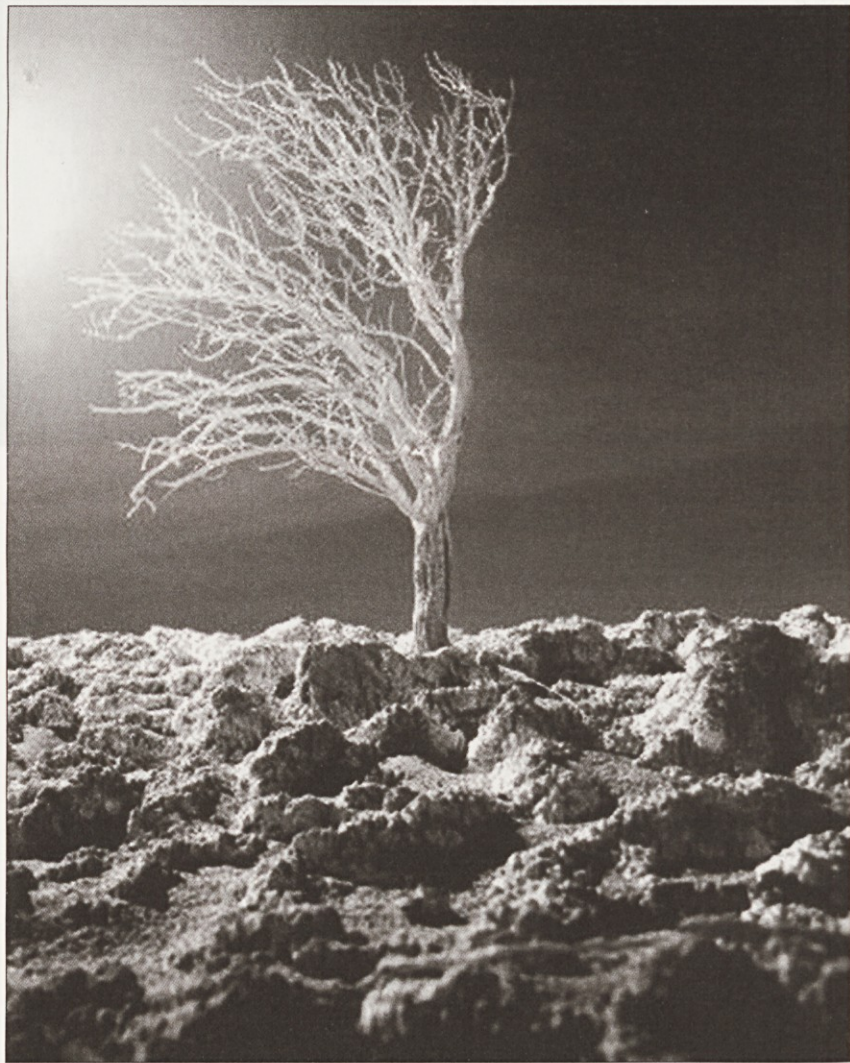
sedo *par excellence*, stopi v razmerje z Bogom Očetom in se tako vrne v blaženo stanje raja. Pred grehom je Adam slišal Božji glas tudi v dnevnem vetriču (prim. 1 Mz 3,8). Sedel je torej pri nebeški mizi, prihranjeni za tiste, ki so posvojeni kot otroci.

Sveti Ciril Solunski, ki je skupaj z bratom Metodom postal apostol slovanskih ljudstev, je bil vztrajen bralec Gregorja Nacianškega. Torej je tudi on zelo cenil človeške besede, s katerimi vstopamo v Božje sorodstvo. To osvetljuje tudi dogodek, o katerem pripoveduje njegovo žitje. Preden je šel v Moravijo, je bil poslan kot poslanec bizantinskega cesarstva med Hazare, ljudstvo, ki je sprejelo judovsko vero. Ko ga je njihov voditelj sprejel, je bil povabljen k večerji in vprašali so ga, kakšen družbeni položaj je dosegala njegova družina, da bi mu mogli pri mizi dodeliti ustrezeni prostor. Ciril je odgovoril: moj oče je sedel pri mizi najvišjega kralja, vendar je zagrešil velik prestop, zaradi česar je bil nagnan in odvzeta mu je bila domačnost z vladarjem. Jaz sem zdaj ubogi begunec, ki skuša ponovno pridobiti izgubljeno čast.

Da bi iz teh razmislekov izpeljali praktičen nauk, zaključimo s trditvijo, da se s tem, ko poslušamo Boga in se nanj obračamo z besedami, razkriva in raste naša podobnost z Bogom, ki je Oče, Sin in Sveti Duh, tri osebe v večnem pogovoru. To spreminja tudi naš način pojmovanja dobrega in zlega. Ne gre samo za to, da smo poslušni neki postavi ali ne, ampak za to, da spremenimo naš osebni odnos z nebeškim Očetom.

V tem kontekstu razumemo Jezusov spor s farizeji. Ti so se hvalili s tem, da popolnoma izpolnjujejo Mojzesovo postavo v obdobju propada antične nravnosti. In vendar te postave niso občutili kot besede nebeškega Očeta in so jo zato uporabljali mehanično. Ko so se sklicevali na merila postave, so delovali zoper ljubezen aritŌ, ki je smisel vsega, kar pravi Bog.

*Dalje prihodnjič –
iz knjige Ali poznaš Očeta?*

V mojem življenju so bili dolgi trenutki, v katerih sem trpel, ker mi ni uspelo moliti. Izkušal sem brezno svoje telesne in duševne slabosti. Večkrat sem klical kakor Jezus na križu: »Moj Bog, zakaj si me zapustil?«

Toda Bog me ni zapustil.

V zaporu so se nekateri pazniki naučili latinsko, da bi mogli brati cerkvene dokumente. Nekega dne me je eden od njih vprašal:

- Ali me lahko naučite kakšen

latinski spev?

- Da, vendar jih je veliko, eden je lepši od drugega.

- Vi pojte, jaz bom poslušal in izbral.

Pel sem torej *Ave maris stella* - Zdrava, morska zvezda, *Salve Mater* - Pozdravljena, Mati, *Veni Creator* - Pridi, Stvarnik ... In izbral je *Veni Creator*!

Nikoli si ne bi bil mislil, da se bo ateistični paznik naučil na pamet vso to himno, in še manj, da jo bo

pel vsako jutro okrog sedmih, ko se je spuščal po lesenih stopnicah na poti k telovadbi in kopeli na vrtu. Pesem je večkrat pel in jo je spremljal z različnimi gibi: »*Veni Creator Spiritus, mentes tuorum visita* - O pridi, Stvarnik Sveti Duh, obišči nas, ki tvoji smo ...« In končal je v sobi, že oblečen, z zadnjimi besedami: »*In saeculorum saecula* - na vekov veke. Amen.

Najprej sem bil nad tem zelo presenečen, počasi pa sem se zavedel, da je Sveti Duh uporabil komunističnega paznika, da bi pomagal škofu v zaporu moliti, ko je bil tako slaboten in pobit, da mu to ni več uspelo. Samo paznik je mogel na glas peti *Veni Creator*. Jaz bi tega ne mogel storiti, ker bi pomenilo, da dajem drugim ljudem vedeti, da je v tej celici duhovnik.

Ko nisem sposoben moliti, imam navado, da se zatečem k Mariji in rečem: »Mati, ti vidiš, da sem na skrajni meji, ne morem moliti nobene molitve. Torej bom z vso svojo ljubeznijo izrekel samo *Ave Maria* - Zdrava, Marija. Ko bom vse položil v tvoje roke, bom ponavljal: *Ave Maria*. Prosim te, da razdeliš to molitev vsem, ki jo potrebujejo - v Cerkvi, v moji škofiji ...«

Da bi se postavil v stanje molitve, mi pomaga, da poskušam biti živa *Ave Maria*.

Drug način, ki mi je pomagal moliti, je *Oče naš*.

Ko mi oslabelemu in brez moči ni uspelo niti moliti, sem mislil na Gospodovo molitev v zelo skrajšanem in zelo natančnem obrazcu:

za Očeta: *tvoje ime, tvoje kraljestvo, tvoja volja;*

za človeštvo: *naš kruh, naši dolгови, naša skušnjava.*

Tudi si ni mogoče predstavljati moči, ki jo vlivajo v dušo bogoslužne molitve. Ko sem se v zaporu čutil potrtega, sem pel himno večernic mučencev (*Sanctorum meritis*) in vsakokrat je bilo to kakor močna injekcija Svetega Duha, ki mi je spet dala moč:

Caeduntur gladiis more bidentium: / non murmur resonat, non querimonia: / sed corde impavido mens bene conscia / conservat patientiam.

Pobijajo jih z meči kakor živali, / a ne razlega se ne godrnjanje ne

tožba, / z neustrašnim srcem duh zavestno / ohranja potrpežljivost.

Jezusova oporoka

Še en način molitve škofa v zaporu je bil v tem, da sem se poglabljaj v Jezusovo oporoko: v njegove zadnje besede, v njegova dejanja.

»Kaj nam je zapustil Jezus, preden je šel v nebesa?« sem se spraševal.

In odgovor je bil: »Zapustil nam je svojo besedo; svoje telo; svojo mater; svojo Cerkev; svoje duhovništvo; svoj mir.«

V svoji neskončni ljubezni (*in finem dilexit* - ljubil je do konca) nam je zapustil vse.

In preplaval me je val sreče.

»Kaj nam je Jezus obljubil?« sem se takrat vprašal. In spominjal sem se, kaj je bil obljubil svojim, preden je šel k Očetu: da bo z nami vse dni do konca sveta (prim. Mt 28,20); da nam bo poslal Svetega Duha (prim. Jn 14, 16,26); da nas Oče ljubi (prim. Jn 16,27); da moremo doseči vse, če molimo v njegovem imenu (prim. Jn 14,13); da bo med nami tam, kjer sta dva ali so trije zbrani v njegovem imenu (prim. Mt 18,20).

»Kaj Jezus zahteva od svoje Cerkve?« sem se še vprašal.

In ugotovil sem, da hoče Jezus zapustiti ubogo Cerkev: on, ki nima hiše, kjer bi pripravil zadnjo večerjo, in ki daruje svojo najvišjo daritev na križu, oropan svojih oblačil.

Jezus hoče zapustiti Cerkev, ki služi: on, ki umiva noge svojim učencem.

Jezus hoče zapustiti marijansko Cerkev, ko s križa zaupa Marijo Janezu in nad njiju izlije Duha.

Jezus hoče zapustiti misijonarsko Cerkev, ko pošlje apostole kot svoje priče do konca zemlje.

Jezus hoče zapustiti Cerkev, ki se pogumno sooča z izzivi sveta, ko moli: »Ne prosim, da jih vzameš s sveta, ampak da jih obvaruješ hudega« (Jn 17,15).

Slednjič sem se spraševal: »Kaj je največja zapoved, ki nam jo je zapustil?« In odgovor je bil: »Ljubezen, ki vodi do edinosti.

Jezusova oporoka je neizčrpen zaklad, ki je hranil moje duhovno

življenje, da bi ohranil upanje v preizkušnjah obupa, samote, boleznih, na morju, v gorah, v ujetništvu.

Čujte in molite

Dovolite mi, bratje, naj sklenem to premišljevanje z molitvijo:

Po molitvi živim v tebi, Gospod.

Moja duša je v tebi kakor otrok v telesu svoje matere, njegov dih je združen z njenim, eno srce utripa v ritmu drugega ...

Gospod Jezus, moj vzor si. Evangelij te kaže v molitvi vso noč na gori.

Molil si, preden si storil čudež, preden si izbral apostole, med zadnjo večerjo ...

Molil si, ko je s tvojega čela tekel krvavi pot v vrtu Getsemani, medtem ko si umiral na križu.

Molil si z Božjo besedo ... Tvoje življenje je bilo neprenehna molitev.

Molil si obrnjen k Očetu, z ljubečim srcem, ki je bilo vse v službi njegove slave:

»Posvečeno bodi tvoje ime, pridi tvoje kraljestvo.«

Goreče si čakal, da pride tvoja ura, da bi uresničil žrtev ljubezni.

Rekel si:

»Jaz in Oče sva eno.«

»Neutrudno molite.«

»Jaz vedno delam, kar je všeč mojemu Očetu.«

Tako si mi dal razumeti, da je neprenehna molitev občestvo z Očetom in v praksi vedno obstaja v tem, da spolnjujemo Očetovo voljo ob delovanju Svetega Duha.

Dalje prihodnjič
Iz knjige *Pričevalci upanja*

FRANČIŠEK ASIŠKI, redovni ustanovitelj

1182 – 1226

4. oktober

SILVESTER ČUK

Lik asiškega Ubožca spada med najbolj mikavne v vrsti svetnikov katoliške Cerkve. Zgled njegovega življenja je še posebej dragocen danes, ko mnogi ljudje prodajajo dušo in telo bogu, ki se imenuje standard, ki pa jih ne more osrečiti. Človek je srečen, če hoče biti »orodje miru«, kakor je zapisano v lepi molitvi, ki jo pripisujejo svetemu Frančišku Asiškemu.

Rodil se je 26. septembra 1182 v Assisiju, mestu v sončni italijanski pokrajini Umbriji. Njegov oče je bil trgovec s francoskim blagom, njegova mati je bila iz južne Francije. Ko se je otrok rodil, je bil oče na potovanju, zato mu je sama izbrala ime Janez (Giovanni), oče pa ga je po vrnitvi prekrstil v Frančiška (Francesco = Francozek) in mu namenil nasledstvo v trgovskem poklicu. Kazalo je, da se

bo fant kot trgovec odlično obnesel, le preveč družaben in radodaren je bil. Bil je duša vesele fantovske družbe, toda vedno zelo dostojen. Ko mu je bilo dvajset let, je zbolel in takrat se je v njegovi duši izvršila velika sprememba.

Vse, kar je imel svojega, je razdal revežem, bogato obleko pa vrnil očetu ter se umaknil v samoto. Neke noči je zaslišal klic: »**Frančišek, popravi mojo cerkev, ki se podira!**« Misleč, da gre za razpadajočo cerkvico sv. Damijana blizu mesta, se je takoj lotil dela. Kmalu pa je spoznal, da ga Bog kliče k obnovi Kristusove Cerkve, ki je propadala zaradi posvetnega duha, ki jo je bil zajel. Začel je hoditi okoli in oznanjati ubožstvo. Preživljal se je z darovi, ki jih je priberačil. Bil je neprimerno srečnejši kot prej, ko je letal od zabave do zabave. Njegovemu zgledu so sledili številni njegovi nekdanji prijatelji. Tako je nastala prva Frančiškova družina, ki se je do leta 1221,

ko je Frančišek sestavil redovna pravila, katera je potrdil papež Honorij III., pomnožila tako, da je štela že 1.200 bratov. Še prej, leta 1212, je Frančišek skupaj z asiško meščanko Klaro, ki je tudi svetnica, ustanovil žensko vejo reda: to je »drugi red« ali klarise, ki so živele v svojih lastnih samostanih. Za poročene, ki živijo sredi sveta, pa je Frančišek leta 1221 ustanovil tako imenovani »tretji red« - skupnost tistih, ki živijo v duhu redovnih pravil sv. Frančiška. Vse tri veje so se kmalu razmahnile po vsem krščanskem svetu.

Od številnih lepih stvari iz življenja sv. Frančiška naj omenimo to, da je za božični praznik leta 1223 v votlini samotnega kraja Greccio med polnočnico pripravil žive jaslice in od takrat je navada po cerkvah in po domovih v božičnem času po-

stavljati jaslice. Za praznik povišanja svetega križa, 14. septembra 1224, je Frančišek dobil na rokah, nogah in prsih znamenja Kristusovih ran, ki jih je nosil do smrti. Dve leti pozneje je nevarno zbolel in na bolniški postelji zložil pesem, ki je v književnosti znana kot Sončna pesem ali Hvalnica stvarstva. Sestra Smrt, kakor jo je sam imenoval, je prišla ponj 3. oktobra 1226, ko je dopolnil 44 let.

Njegov prijatelj kardinal Hugo-lin, ki je postal papež Gregor IX., je 16. julija 1228 Frančiška razglasil za svetnika in določil, da se njegov god obhaja 4. oktobra. Na papežev željo je brat Elija sezidal v Assisiju veličastno cerkev, pod katero so sv. Frančišku pripravili grob. Na grobu tega priljubljenega svetnika se že stoletja zbirajo romarji z vsega sveta.

Sveti Frančišek Asiški je nebeški zavetnik številnim Slovincem in Slovenkam, ki jim je ime Franc, France, Francelj, Franci ali Frančiška, Francka, Franka, Fanči. Tako moške kot ženske oblike so številne.

Marija, Jezusova mati

MATI TEREZIJA

**Marija, Jezusova mati,
daj mi svoje srce,
tako lepo, tako čisto,
tako brezmadežno,
tako polno ljubezni in ponižnosti,
da bom lahko sprejela
Jezusa, kruh življenja,
in ga ljubila, kakor si ga ti ljubila,
mu služila, kakor si mu ti služila,
skritega v stiski najbolj ubogih
med ubogimi.**

Čutimo s Cerkvijo!

Nameni Apostolata molitve

ZA OKTOBER

SPLOŠNI NAMENI: Da bi nedeljo živeli kot dan, ko se kristjani zberejo, da bi slavili vstalega Gospoda, in se udeležijo obhajanja evharistije.

Molitveni namen za ta mesec nas vabi, naj damo več veljave nedelji kot družinskemu dnevu in dnevu počitka, ki mu daje pečat srečanje z Gospodom, še zlasti pri obhajanju evharistije.

Papež Janez Pavel II. je leta 1998 v pismu *Dies Domini* podal čudovito razlago nedelje kot Gospodovega dneva in sicer v povezavi s stvarjenjem; nedelja je *dies Christi* - Kristusov dan kot dan novega stvarstva in dar Svetega Duha, ki smo ga prejeli od Vstalega Gospoda; je *dies Ecclesiae* - dan Cerkve kot dan, v katerem se krščansko občestvo zbere k slavljenju; in *dies hominis* - dan človeka kot dan veselja, počitka in bratske ljubezni.

Prvi kristjani so razumeli, da je Jezus sam judovsko soboto prestavil na nedeljo. Origen to lepo razloži v svojem Komentarju k 91. psalmu: »Beseda je praznovanje sobote prenesla na dan, ko je zasijala luč in nam dala, kot podobo resničnega počitka, dan rešenja, nedeljo, prvi dan luči, v katerem je Rešenik sveta, potem ko je izpolnil svoje delo med ljudmi, premagal smrt in prestopil prag nebes v območje, ki je onkraj šestdnevnega stvarjenja, v blagoslovljeno soboto in blazen počitek.« Skozi vso zgodovino so se vrstili ljudje, ki so bili pripravljeni žrtvovati

svoja življenja v obrambo nedelji. Pretresljivo je pričevanje skupine krščanskih mučencev iz 4. stol.:

»*Sine dominico non possumus!*« Brez daru Gospoda, brez Gospodovega dne, ne moremo živeti. Tako so leta 304 odgovarjali kristjani iz današnje Tunizije, ko so jih privedli pred sodnika, ker so jih zalotili pri prepovedanem nedeljskem slavljenju evharistije. Vprašali so jih, zakaj obhajajo krščansko nedeljsko evharistijo, ko vendar vedo, da je to pod smrtno kaznijo prepovedano. »*Sine dominico non possumus*« (Benedikt XVI. na Dunaju, 9. sept. 2007)

MISIJONSKI NAMENI: Da bi vse Božje ljudstvo, ki je od Kristusa prejelo naročilo, naj gre in oznanja evangelij vsemu stvarstvu, z zavzetostjo prevzelo svojo misijonarsko dolžnost in jo imelo za najvišjo možno obliko služenja človeštvu.

Vtem mesecu je misijonska nedelja. To je vedno predzadnja nedelja v oktobru. Misijonski namen nas spominja na odgovornost, ki jo imamo vsi udje Cerkve, da namreč pomagamo pri oznanjevanju evangelija vsem narodom sveta.

Seveda smo najprej povabljeni, da molimo v ta namen in da živimo kot Jezusovi učenci. Naša molitev spremlja misijonarje na njihovih poteh, ko srečujejo mladino, ko so pri bogoslužnih praznovanjih, ko obiskujejo revne, bolnike in družine - ne glede na versko pripadnost. Molitev je tudi naše trpljenje, ki ga darujemo Bogu v apostolske namene. Tako postajamo tudi sami pravi misijonarji, čeprav smo daleč od misijonskih dežel. Vsa Cerkev tako živi kot apostolsko občestvo, v povezanosti z ljudstvi vseh celin.

Misijonska nedelja je priložnost, da v sebi obnovimo takšno razumevanje svojega poslanstva v svetu. Žetev je namreč vedno velika, apostolskih delavcev pa je vedno premalo. Spomnimo se na to, ko darujemo za svete maše. Prav je, da se spomnimo na svoje drage pokojne, vendar je maša več kot le molitev za pokojne. Je daritev vse Cerkve za vse ljudi. Primerno je, da darujemo za sveto mašo z namenom, da z mašno daritvijo podpremo misijonsko delo in se tako pridružimo misijonarjem.

SLOVENSKI NAMENI: Da nam množični odpadki od vere ne bi bili povod za malodušnost, marveč nas spodbujali k bolj zavzetemu življenju po veri.

Bog nas kliče v ljubezni. Pošilja nam preizkušnje, da bi nas utrdile. Velikokrat iščemo samo ugodje, mislimo samo nase, to pa nas odvrča od čiste poti za Kristusom. V življenju lahko velikokrat izkusimo, da nam Bog pomaga. Koliko dogodkov je, ko nam Bog pomaga! Toda sprašujem se, ali mi lahko Bog pomaga hoditi po poti, ki ni moja pot. Čeprav v globini vem, da pot, po kateri želim JAZ hoditi, ni prava pot, pa je tako težko hoditi za njim.

Množični odpadki od vere niso nič dobrega. Vera je tista, ki nam more pomagati, saj je že Janez Krstnik v puščavi oznanjal: »Za menoj pride močnejši od mene in jaz nisem vreden, da bi se sklonil pred njim in mu odvezal jermen njegovih sandal.« In ta, ki ga Janez imenuje »močnejši od mene« je Jezus, ki je premagal smrt, da bi mi imeli življenje. In ko odprem Sveto pismo, se mi oko zaustavi na stavku, ki pravi: »Spreobrnite se in verujte evangeliju«. Čeprav padamo, se podpiramo med seboj. Jezus nas ima rad takšne kot smo. Ali ima rad tudi tistega, ki mi povzroča trpljenje. Ali ima rad tudi mojega največjega sovražnika.

Velikokrat hočemo rešiti svet. Vendar ali Bog sploh to hoče od nas. Sramujem se, a velikokrat me je strah zaradi tega, česar nisem zmožen storiti. Naj se tukaj dotaknem prošnje za mesec oktober: Ali lahko rešimo množične odpade od vere. Jezus nas spodbuja k bolj zavzetemu življenju po veri. Da se mu vsak dan izročimo. Da hodimo za njim, čeprav to ni naša pot. Življenje moramo sprejeti odgovorno, vzljubiti moramo Kristusa, ki je ljubezen in hoditi za Njim, ki nam obljublja večno veselje pri Očetu. Vzemimo resno življenje in bomo kristjani. Glejmo na svet z očali ljubezni. Povejmo svoji ženi, možu, prijatelju, otroku, da ga imamo radi. Imejmo upanje. Upanje v življenje.

Blaž Batagelj

»Moje srce je prenapolnjeno z velikim usmiljenjem do duš, posebej do grešnikov.«

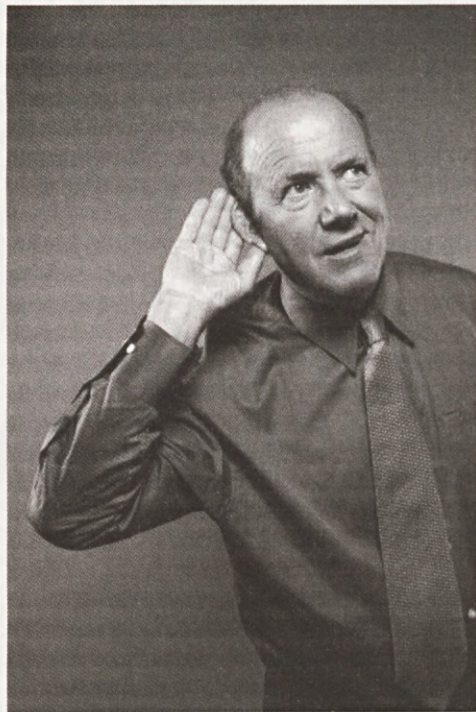
10. 1.1935. - Četrtek.
Zvečer med blagoslovom so me

začele mučiti naslednje misli: Ali ni morda vse to, kar govorim o velikem božjem usmiljenju, laž ali slepilo... Za trenutek sem o tem hotela premišljevati; tedaj sem v notranjosti zaslišala močan in jasen glas: **Vse, kar govoriš o moji dobroti, je resnica, in ni dovolj besed, ki bi proslavile mojo dobroto.** Te besede so bile tako polne moči in tako jasne, da bi dala zanje svoje življenje, da so od Boga. Prepoznavam jih po globokem miru, ki me spremlja in trajno ostaja. Ta mir mi daje tako veliko moč in trdnost, da so vse težave, nasprotovanje in trpljenje, celo sama smrt kakor nič. Ta luč mi je odkrila, da so vsi napor, ki se jih lotevam, da bi ljudje spoznali božje usmiljenje, Bogu ljubi. Zato je v moji duši tako veliko veselje, da ne vem, ali je lahko v nebesih večje. O ko bi ljudje hoteli vsaj malo poslušati glas vesti in glas - pravzaprav navdih Svetega Duha; pravim vsaj malo, kajti kakor hitro se prepustimo vplivu Svetega Duha, dovrši on sam, česar mi ne zmoremo.

Novo leto 1935

Jezus rad vstopa v najmanjše podrobnosti našega življenja in pogosto uresničuje moje skrite želje, ki jih celo pred njim skrivam, čeprav vem, da pred njim ne more biti nič skritega.

Pri nas je navada, da si na novo leto izbiramo posebne zavetnike za vse leto. Zjutraj med premišljevanjem se mi je vzbudila ena od takih skritih želja; da bi namreč tudi v tem letu kakor doslej evharistični Jezus bil moj posebni zavetnik. Vendar sem to

željo prikrivala svojemu Ženinu in se z njim pogovarjala o vsem, samo o tem ne, da ga hočem imeti za zavetnika. Ko smo prišli v jedilnico k zajtrku, se je po molitvi začelo žrebanje podobnic s svetniškimi zavetniki. Ko sem se bližala podobnicam z napisi svetih zavetnikov, sem brez obotavljanja vzela eno, ne da bi prebrala napis, ker sem se želela nekaj minut zatajevati. V svoji duši sem tedaj zaslišala glas: **Jaz sem tvoj zavetnik. Beri.** Takoj sem pogledala napis in prebrala: »Zavetnik za leto 1935 - presveta Evharistija.« Od veselja mi je zadrhtelo srce in neopazno sem se oddaljila iz kroga sester ter za kratek čas odšla k presvetemu oltarnemu zakramentu, da bi dala svojim čustvom pristoječo pot. Jezus me je rahlo pograjal, da bi v tem trenutku morala biti v krogu sester. Upoštevajoč pravila sem takoj odšla.

Sveta Trojica, en sam Bog, nepojmljiv v veličini usmiljenja do ustvarjenih bitij, posebej do ubogih grešnikov. Razodel si nepojmljive globine svojega usmiljenja, ki jim nikoli ne pride do dna noben človeški ali angelski razum. Naša ničnost in beda se utaplja v tvoji veličini. O neskončna dobrota, kdo te more vredno hvaliti? Ali moremo najti človeka, ki te razume v ljubezni? Jezus, obstajajo takšni, vendar jih ni veliko.

Nekega dne, med jutranjim premišljevanjem, sem slišala glas: **Jaz sem tvoj duhovni voditelj, sem bil, sem in bom. Ker pa si me prosila za vidno pomoč, sem ti jo dal in izbral sam, preden si me za to prosila, ker to zadeva mojo stvar. Vedi, da napake, ki jih delaš proti njemu, ranijo moje Srce. Posebej se varuj samovoljnosti; na najmanjši stvari naj bo pečat pokorščine.**

S strtim in ponižnim srcem sem prosila Gospoda Jezusa odpuščanja za te napake. Za odpuščanje sem prosila tudi svojega duhovnega očeta in sklenila, da raje ne naredim ničesar kakor pa veliko, toda slabo.

Nekega dne so me prosili, naj molim za nekoga. Takoj sem sklenila, da bom opravila devetdnevno k božjemu usmiljenju. Devetdnevni sem dodala še samopremagovanje, to je, da med sveto mašo nosim na obeh nogah verižico.¹ Že tri dni sem se privajala na to. Ko sem šla k spovedi, sem povedala duhovnemu voditelju, da sem to samopremagovanje začela v domnevi, da mi bo dovoljeno. Mislila sem, da ne bo imel nič proti temu. Vendar sem slišala ravno nasprotno. Namreč, da bi se brez dovoljenja ne smela sama ničesar lotiti. Moj Jezus, spet moja samovolja, vendar se zaradi svojih napak ne smem predati izgubljanju poguma. Dovolj dobro vem, da sem kup bede. Zaradi svojega zdravja nisem dobila dovoljenja. Duhovni voditelj se je zelo začudil, kako sem si mogla brez njegovega dovoljenja naložiti tako veliko samopremagovanje. Prosila sem odpuščanja za svojo samovoljo, pravzaprav za to, ker sem se dala voditi domnevnomu dovoljenju, in prosila sem, da mi naloži namesto tega kaj

drugega. Duhovni voditelj je zunanjo samoodpoved spremenil v notranjo, in sicer sem morala ves čas svete maše premišljevat, zakaj je Gospod Jezus sprejel krst. To premišljevanje ni bilo zame nikakršna samoodpoved, saj je vendar misliti na Boga radost, ne pa samoodpoved. Bilo pa je to samoodpoved volje; nisem namreč delala tega, kar mi je všeč, ampak to, kar mi je bilo naročeno, in v tem obstaja notranja samoodpoved.

Ko sem prišla iz spovednice in začela z molitvijo, ki mi je bila naložena za pokoro, sem slišala besede: **Tej osebi sem podaril milost, za katero si me prosila. Pa ne zaradi tvoje spokojne vaje, ki si jo sama izbrala, marveč zaradi popolnega dejanja pokorščine mojemu namestniku sem dal milost duši, za katero si se ti pri meni zavzela in zanjo prosila usmiljenje. Vedi, kadar v sebi zatajuješ lastno voljo, takrat vlada v tebi moja volja.**

Moj Jezus, potrpi z menoj. V prihodnje bom bolj pazljiva. Ne bom se opirala nase, pač pa na tvojo milost in dobroto, ki je tako velika do mene - ubožice.

Nekoč mi je Jezus dal spoznati, da je vedno pripravljen podeliti milosti, kadar ga poprosim za namene, za katere se mi priporočajo. Toda duše jih niso vedno pripravljene sprejeti. **Moje Srce je prenapolnjeno z velikim usmiljenjem do duš, posebej do ubogih grešnikov. O da bi mogle spoznati, da sem jim najboljši oče, da je zanje iz mojega Srca privrela kri in voda kot iz studenca, prenapolnjenega z usmiljenjem. Zanje prebivam v tabernaklju in kot kralj usmiljenja želim duše obsipati z usmiljenjem, a ga nočejo sprejeti. Vsaj ti prihajaj k meni, kolikor pogosto moreš, in sprejemaj milosti, ki jih drugi nočejo sprejeti, in tako boš potolažila moje Srce. Kako velika je brezbriznost ljudi za tako dobroto, za toliko dokazov ljubezni! Moje Srce se napaja s samo nevhvaležnostjo in pozabljenostjo ljudi, ki živijo na svetu. Za vse imajo čas, nimajo pa časa za to, da bi prišli k meni po milosti.**

Zato se obračam na vas, izvoljene osebe - mar tudi ve ne doumete lju-

bezni mojega Srca? Tudi tu je moje Srce razočarano: ne najdem popolne predanosti moji ljubezni. Toliko za držanosti, toliko nezaupanja, toliko previdnosti. V tvojo tolažbo ti povem, da so na svetu ljudje, ki me iskreno ljubijo in z veseljem prebivam v njihovih srcih, toda ni jih veliko. Tudi po samostanih so taki, ki z veseljem napolnjujejo moje Srce; vanje so vtisnjene moje poteze in zato se nanje nebeški Oče ozira s posebno naklonjenostjo. Občudovali jih bodo angeli in ljudje, njihovo število pa je majhno. So obramba pred pravičnostjo nebeškega Očeta in priprošnja za usmiljenje do sveta. Ljubezni teh ljudi in njihova žrtev podpirata obstoj sveta. Najbolj rani moje Srce nezvestoba tistega, ki sem ga posebej izvolil. Ta nezvestoba je kakor meč, ki prebada moje Srce.

¹ Nošenje 'verižice', podobne 'pasku' - vrsta pasu, ki je podoben drobn, bodeči žični mreži - je bila ena od spokornih vaj.

Dalje prihodnjič

Presveta Devica iz Hirošime

Kmalu potem, ko je atomska bomba porušila Hirošimo, so jezuiti postavili na ruševinah cerkve Marijinega vnebovzetja barako. Budistični menihi so prišli pozdravit katoliške misijonarje in jih prosili, naj zgradijo cerkev za mir, ki naj bi predstavljala Hirošimo v nebesih.

Jezuiti so odgovorili:

Res bomo zgradili novo cerkev, posvečeno Kristusovi Materi, ki prosi v nebesih za mir.

Na to so budisti odgovorili:

Odlično! Ni boljšega simbola za mir kot je srce matere.

Tako je bila zgrajena cerkev miru, kjer sestre frančiškanke vedno molijo rožni venec.

Attilio Galli, Madre della Chiesa dei Cinque continenti, Ed. Segno, Udine, 1997

Duhovni poklic prihaja iz Božjega Srca

»**P**rosíte torej Gospoda žetve, naj pošlje delavce na svojo žetev!« To pomeni: žetev je, toda Bog hoče uporabiti ljudi, da spravi žetev v žitnico. Bog potrebuje ljudi. Potrebuje osebe, ki bodo rekle: Da, jaz sem pripravljen postati tvoj delavec pri žetvi, pripravljen sem pomagati, da bo ta žetev, ki dozoreva v srcih ljudi, mogla zares priti v žitnice večnosti ter postati Božja skupnost veselja in ljubezni.

»Prosíte Gospoda žetve!« To pomeni tudi: duhovnih poklicev ne moremo kratko malo 'proizvajati', priti morajo od Boga. Oseb ne moremo preprosto novačiti, kakor morda pri drugih poklicih, s pomočjo načrtnega menedžmenta, ustreznih strategij tako rekoč. Poklic mora vedno najti pot iz Božjega Srca v človekovo srce. In vendar: prav zato, da bi prišel v srca ljudi, je potrebno naše sodelovanje. Za to prositi Gospoda žetve gotovo pomeni predvsem moliti zato, pomeni trkati na njegovo Srce ter reči: »Prosim, sto-

ri to! Prebudi ljudi! Vžgi v njih navdušenje in veselje nad evangelijem! Daj jim razumeti, da je ta zaklad dragocenejši od vsakega drugega zaklada in da ga mora tisti, ki ga je odkril, prenesti naprej!«

Ganiti moramo Božje Srce. Toda moliti Boga ne obstaja le v besedah molitve; s seboj prinaša tudi to, da se beseda spremeni v dejanje, da bo tako iz našega molečega srca iskra veselja v Bogu, veselja nad evangelijem, pripravljenost reči 'da' preskočila tudi v srca drugih.

Kot molitveni ljudje, polni njegove luči, bomo dosegli druge ljudi, sprejeli jih bomo v svojo molitev, omogočili jim bomo vstopiti v bližino Boga, ki bo zatem napravil svoj del. V tem smislu želimo vedno znova prositi Gospodarja žetve, ganiti njegovo Srce ter se z Bogom v naši molitvi dotakniti tudi src ljudi, da bi on, po svoji volji, omogočil dozoreti 'da', pripravljenost in zatem stanovitnost, da bodo kljub zmešnjavi časa, vročini dneva in tudi temini

Fatimska Gospa, roženvenska kraljica, in atomska raketa

Nekateri od nas se še spominjamo, kako je leta 1960 fatimski škof v soglasju s papežem Janezom XXIII. za 13. oktobra naslovil na vse škofo sveta prošnjo in nujno povabilo, naj bi v noči od 12. na 13. oktobra poromali v Fatimo z množico vernikov k skupni množični molitvi rožnega venca, za mir na svetu. V letopisih Katoliške Cerkve ni zaslediti nobenega tako važnega vabila na k vsesplošni molitvi rožnega venca za mir na svetu, kot je bil ta.

Na mnogih krajih Evrope in tudi druge so to povabilo mnogi katoličani in tudi ne katoličani zelo resno sprejeli. Po mnogih krajih sveta so se priredile nočne molitvene ure, posebej pa še v Fatimi. Fatimski škof je poromal iz svojega škofijskega mesta Leiria in sicer bos v 20 km oddaljeno Fatimo v spremstvu velike množice vernikov. Mnogi od teh njegovih spremljevalcev so celo veliko svojega romanja naredili na kolenih, da bi s tem Bogu pokazali svojo pripravljenost za pokoro.

V Fatimi sami so pa pod vodstvom kardinala Lercara in v spremstvu 18 portugalskih in mnogih tujih škofov vodili skoraj milijonsko množico

noči ostali zvesti v njegovi službi, v tej službi pa vedno znova doživljali gotovost - čeprav je včasih naporno -, da je ta napor lep, da je koristen, ker ljudem pomaga priti do bistvenega, da namreč ljudje prejmejo to, na čemer gradijo: Božjo luč in Božjo ljubezen.

Benedikt XVI., v nagovoru duhovnikom in diakonom, Freising, 14.9.2006; prevedel St. M.M. Iz revije Glasnik Kraljice miru

bi se morala raketa vžgati, se to ni zgodilo. Raketa je ostala negibna na prostoru, od koder bi se morala dvigniti in odleteti. Ko je Nedeline čakal od 15 do 20 minut, je prišel iz svojega bunkerja ven in z njim tudi vsi zato priložnost povabljeni. Ko so bili že vsi zunaj, je raketa eksplodirala in ubila vse sodelavce in goste.

Kako je prišlo do tega? Skrivnostni zapiski ruskega dvojnega vohuna Olega Pankovskega so prišli v roke

ameriške vlade in tako do opisanega dogodka.

Neverni ljudje bodo seveda ta dogodek sodili po svoje, častilci fatimske Marije so pa v tem dogodku videli čudežni poseg nebeške matere kot odgovor na toliko in tako vdane ter junaške molitve rožnega venca tistih dni.

Vzeto iz nemške knjige: *Najlepši Marijini čudežni dogodki*

romarjev ob priliki tega svetovnega dne molitve. Dolgih 36 ur so molilci prenašali neprijetno na pol deževno vreme pri molitvi rožnega venca in pri svetih mašah za mir na svetu.

V isti noči pokore in molitve se je v New Yorku vkrcaval na letalo proti Moskvi sovjetski prvi minister Kruščov, ko je nekaj ur prej v UNO svetu grozil z 'absolutnim orožjem', ki da ga ima Rusija in ki da ima takšno silo, da lahko z njim izbriše z zemlje nič manj kot cele Združene države Severne Amerike, ne da bi bile te zmožne kakšnega protinapada. Z namenom, da bi svojo grožnjo naredil še bolj grozečo, si je snel enega svojih čevljev in z njim s silo udaril po pultu, s katerega je govoril.

Namen tega nenapovedanega in hitrega povratka v Rusijo je pozneje odkril ruski polkovnik Oleg Pankovsky, ki je 16. maja 1963 bil zaradi vohunstva obsojen na smrt in tudi ustreljen.

Januarja istega leta je Kruščov silil znanstveni odsek ruske armije, naj bi za 43. obletnico komunistične oktobrske revolucije imel izgotovljeno velikansko raketo na atomski pogon in sicer v trenutku, ko bi ruski diktator grozil svobodnemu svetu v UNO, kot je bilo zgoraj poročano. Maršal Nedeline, najvišji poveljnik ruskih raket je že vnaprej napovedal dan in uro, ko bo izstreljena v svet prva atomska raketa, nosilka 'absolutnega orožja'. K temu dogodku je povabil številne atomske veščake in znanstvenike ter veliko število uradnih sovjetskih osebnosti.

Ko je prišla napovedana ura, ko

Tisti strah, ki prevzame ateiste pred zadnjo uro

Dajmo ime temu strahu ali nemiru. Ne gre za kako novost; strah pred smrtjo je in bo zmeraj ter povsod prisoten. Primere najdemo v vsaki državi, tudi v Sloveniji. Glede nje sicer nimamo posebnih zapisov, ker še nihče ni preučil slovenskega primera. Partija je zadnje trenutke nekaterih svojih voditeljev prikrila in zastražila: nekaj pa se je vendar izvedelo. Vidmar se je npr. pred svojim 'odhodom' zaupal v roke neke redovnice.

Pomislimo na nekaj znanih osebnosti, predvsem iz krogov izobražencev. Začnimo pri francoskem predsedniku Francoisu Mitterandu, velikem učitelju mednarodnega prostozidarstva, starem antiklerikalcu, agnostiku kontroliranega porekla, ki mu je bila pri srcu le oblast, sedaj pa začenja trkati na vrata Cerkve.

Logika je ta: ko lažne tolažbe politike, filozofije in napredne znanosti pokažejo svojo nemoč in svoje neodgovore na bistvena življenjska vprašanja, tedaj pride na dan objektivna resnica.

Leta 1977 je Alberto Moravia napisal v tedniku *Espresso*: »*Večnost in življenje po smrti logično ne obstajata.*« Vemo pa, da je tedaj, ko nam gre vse prav – vključno zdravje – tisti 'logično' le patetični poskus odmikanja skriv-

nostnemu 'po', ki pa ostaja nedotakljiv.

Izrazit intelektualni boj proti krščanstvu se je začel v iluminističnem 18. stol. Svobodomislci sami pa ob svoji zadnji uri večkrat v tajnosti pokličejo duhovnika. Izobraženci, tako levičarski kot desničarski, ki so se v svojih posegih in spisih posmehovali papežem, duhovnikom in Cerkvi, so spoznali, da na smrtni postelji ne morejo več kljubovati tej skrivnosti; ne bi šlo več za pogum, ampak za neodgovornost. Prihajalo je celo do tega, da so somišljeniki strazili vrata teh umirajočih oseb, da bi le ne prišel duhovnik, ker bi njegov prihod zadal udarec verodostojnosti njihove stvari ...

Sam Benito Mussolini – strastni bogokletnež – je na nekem odru izzval Boga in mu dal minuto časa, da bi ga uničil; ateist, ki se je takole izrazil: »*Kristus ni obstajal; če pa je že obstajal kdo s tem imenom, je bil to neznanen človek in revček.*« V času svojega zmagoslavja je Mussolini s pomilovanjem gledal na evangelij in njegovo 'moralno sužnjevo'; ko so ga 25. julija ujeli, pa je vprašal za Ricciottijevo znano knjigo *Kristusovo življenje* in je hotel spovednika. Ko je ob Gardskem jezeru čakal na obsodbo, je sklical okrog sebe duhovnike in redovnike.

Mario Pannunzio, ustanovitelj časopisa *Il mondo*, predstavnik italijanskega laicizma, je ob koncu svojega življenja hotel evangelij in v krsti rožni venec. Tudi Curzio Malaparte, ki je bil dobesedno zaljubljen v kitajski marksizem, se je pred smrtjo spovedal. Dobro se še spominjamo tudi Lorisa Fortune, izrazitega borca za pravico do razporoke, ki je hotel poslednje zakramente. In tudi veliki laik Spadolini si je pred smrtjo izrecno zaželel ob sebi več duhovnikov. Ob koncu življenja slikarja Renata Guttusa, ki je prejel Leninovo nagrado, bil komunistični senator in se je proglašal za ateista, so vsi vedeli o njegovi spreobrnitvi.

Enzo Tortora je proslavljajal pevca Claudia Villo, ki je v svojem brezboštvu vztrajal do konca, ne pa Guttusa, ki se je dal 'premotiti'. Ko je neki škof prebral Tortorov članek, ga je s pismom pozval k razmisleku in večji previdnosti. Tortora mu je odgovoril in izrazil svoj prezir do 'tatov duš' – duhovnikov – ter celo grozil škofu, ki ni sprejemal njegovega prepričanja. Končal je z besedami: *»Možnosti, da se spreobrnem jaz, je prav toliko, kolikor jih je, da se Janez Pavel II. odpove svojemu papeštvu in začne brati Voltaira.«* Skoro leto dni kasneje so po njegovi volji pripeljali njegovo truplo v krsti v milansko baziliko sv. Ambroža za slovesen pogreb s sv. mašo. In to po zaslugi prijatelja duhovnika, ki mu je bila Tortorova vera zgled: *»Mož, ki se ga je dotaknila božja milost.«*

Marsikdo živi na odru v svojih prepričanjih; šele na koncu življenja spozna, kaj je ...

Molimo Očeta usmiljenja, naj se taki primeri še pomnožijo.

d.j. – Katoliški glas

BITI ALI NE BITI

Dosti načinov je za 'ne biti', toda za 'biti' en sam! Ta je: biti v TEBI, kajti TI si vse.

Shakespeare

Z zdravamarijo za Suzi

Ziveli smo v delavski četrti. Proti koncu močeve 'petnajstdnevne' plače nam je vedno trda predla za denar.

Bilo je 12. julija 1958 popoldne, ko je žalost zajela naš dom. Dala sem spat moji dve punčki: 28 mesečna Jeanine je že spala, Suzi, ki še ni imela sedemnajst mesecev, je bila pa izredno nemirna. Nenadoma pa so jo popadli krči in vse njeno telesce je postalo togo. Kaj storiti? Najprej sem šla k sosedu po kipec Čudodelne Device in ga položila malčici pod vrat.

Nato smo poklicali zdravnika, ki je ostal vso noč pri nas. Na žalost ni mogel nič pomagati. Jaz bi najraje prosila za pomoč sveto Devico, a je nisem upala. Prevečkrat sem bogokletno govorila o njej... Bila sem namreč v sekti, ki je svojim pristašem prepovedovala, da bi se k njej zatekali, se pokrižali ali hodili v katoliško cerkev. Kljub temu pa sem imela o veri nekaj osnovnih pojmov, čeprav nejasnih, kajti spraševala sem se še, kje je resnica.

Pa sem se obrnila naravnost na Boga: *»Ti, ki si ustvaril nebo in zemljo, ne poznam druge molitve za umirajoče kot 'zdravamarijo'. Ali je narobe, če se obrnem na tisto, ki ji katoličani pravijo Devica? Usmili se me, Gospod!«*

Najprej sem začela izgovarjati potihem, nato že skoraj naglas: *»Zdrava Marija!«* Bila sem čisto obu-

pana. Moja popolnoma toga punčka, ležeča na mizi, je bila videti kot pribita. Spominjala me je na Križanega, saj je bila 'pribita' kakor Jezus na križu.

Zdravnik mi je sugeriral, naj bi poiskala punčki primerno oblekico. Bila sem iz sebe, da že nisem mogla izgovoriti besede. Samo *»Zdrava«* in prošnjo *»reši mojo hči«*, s pretrganimi zlogi! Zdravamarije sem se držala kot moje edine rešilne deske.

V duhu sem tedaj sledila križevemu potu (ta me je že prevzel, ko sem se učila katekizem). Predstavljala sem si prebičanega Jezusa, kako je padal na kamnito pot. Tako živo sem si ga predstavljala, da se mi je zdelo, da slišim ženo, ki joče in mi govori: *»Kdo joka tako, če ne mati, ki vidi umirati svojega otroka...«* In ko sem v mislih podoživljala prizor na Kalvariji, sem razumela bolečino Marije, križane skupaj s svojim Sinom, ki je sprejela to in ga darovala za rešitev človeškega rodu. Jaz ne bi bila sposobna dati svoje hčerke za rešitev ene same duše!

Zavedla sem se, da je Marija zaradi mene jokala, zaradi mojega otroka, zaradi vseh nas... in da bo ona s svojimi solzami zame posredovala. Takrat sem razumela svoje lastno trpljenje, da sem rekla Jezusu: *»Gospod, usmili se svoje mame!«*

Okrog umirajočega otroka smo stali štirje. Zdravnik je štel srčne utripe, ki so postajali vedno redkejši in slabotnejši. Nenadoma pa smo dobili vtis, da nas podpira neka oživljajoča prisotnost: nič zunanjega, pač pa gotovost nekega nadnaravnega posega.

Ko se je zdelo, da gre že vse h koncu, sem se zatekla k svojemu možu, rekoč: *»Če veruješ v kaj, zmoli eno zdravamarijo.«* Sklenil je roke, ne da bi kaj rekel. In res. Nenadoma je mala prišla k zavesti, toge okončine so se pretegnile, odprla je oči, sedaj polne življenja, da je zdravnik zaklical: *»To je čudež! Čudež!«*

Krize je bilo konec. Malčica, iztrgana smrti, je počasi okrevala in od tistega dne naprej imamo v dnevni sobi kip Naše Gospe.

Iz sekte, v katero sem prej pogosto zahajala, sem izstopila in počasi našla pot v katoliško Cerkev, v pra-

Otrok potrebuje ljubezen med očetom in mamo

dr. VINKO ŠKAFAR

Kako je lepo, da Bog podarja tolikšno veselje in radost nosečim ženam, ki so odprte za življenje, četudi nosijo težo življenja. Tudi možje se ob svoji ženi čutijo uresničeni, kar dokazujejo z nežnostjo do nje in do brstečega življenja v njej. Sreča je dvojna, če sta verna in se čutita združena z Bogom, ker čutita, da je v ozadju porajajočega se bitja Življenje z veliko začetnico, da sta onadva predvsem posrednika in zavetje novemu življenju in da so vsi, starša in otrok, v ljubeči božji roki. Otrok po rojstvu potrebuje podobno kot spomladanska sa-

dika najrazličnejšo nego: biti želi sprejet, zalivan, obrezan, predvsem pa potrebuje toplino ljubezni med mamo in očetom, saj ga prav njuna ljubezen ogreva, da lahko vsestransko odrasča. Otroci, še posebej pa mladostniki, kličejo očeta in mamo, da bi se imela rada, da bi se pogovarjala, saj je to najbolj razpoznavno znamenje za zdrav otrokov in mladostnikov razvoj.

Odraščanje, puberteta in najstnišvo je poseben božji dar, brez katerega ni mogoče odrasti. Že malčki se s padanjem naučijo hoditi, to velja še posebej za odrasčajoče. Kar odrasel človek zlahka razume, do tega se mora otrok v času odrasčanja dokopati; tudi s pomočjo odraslih, staršev, učiteljev, starejših od sebe. V dobi dozorevanja otrok čuti, da odrasča, četudi starši to težko zapazijo in bi radi še naprej ravnali z njim kot z malim otrokom. Niso mu pretesni samo čevlji, temveč večkrat tudi starševski odnos do njega. Odrasčajoči otrok se zaveda novosti v sebi: prej neznanega vrenja v svojem telesu, v svojih udih, v svojih čustvih. Ob pogledu na cvetlice, ki imajo tako različne

barve, začuti, da je tudi on nekaj posebnega in da ni človeka, ki bi mu bil popolnoma podoben. Sanja o svobodi, želi imeti čas samo zase, sam bi vedno raje odločal o sebi, brez očeta in mame. Včasih zavrača tudi državo in Cerkev, šolo in družino, ki se mu zdijo nemogoči. Želi si nov in drugačen svet. To išče v glasbi, drugačni od nekdanje; po glavi se mu pletejo nove misli, drugačne, kot starejšim. Ves ta nemir je iskanje presežnega, božjega. Zato je presrečen, če najde zavetje v zdravni mladinski skupini, kjer so si vsi blizu, kjer se lahko sproščeno in iskreno pogovarja. Srečen je, če lahko najde zavetje v prijateljski družbi enako mislečih, najprej istega, pozneje pa tudi drugega spola. V ozadju vsega tega je klic po Bogu, ki je občestvo treh oseb, ljubezen, komunikacija, medsebojno popolno podarjanje in sprejemanje.

Nekaterim uspe približevanje drugim brez hujših ran, drugi se zaprejo in so podobni starejšemu sinu iz prilike o izgubljenem sinu, ki se ima za pravičnega in se vrti okrog samega sebe, tretji so predrzni in posnemajo mlajšega sina iz prilike. Toda v ozadju vseh treh stoji Nekdo, ki jih spremlja in ima vse tri enako rad. Čaka jih ter jim omogoča, da bi odrasli in dozoreli. V katerem koli položaju je trenutno odrasčajoči, naj bi imel roditelj vedno vlogo Boga, ki je oče in mati obenem, in se veselil vsakega dobrega novega koraka v odrasčanju. Če kdo zaide, kot je zašel mlajši sin v priliki o izgubljenem sinu v zasvojenost, v zasvojenost brskanja po računalniških spletnih straneh, v alkoholno omamo ali zasvojenost z mamili, ga oče in mati čakata, sprejmeta in se vrnitve veselita. Če je potrebno, mu tudi omogočita psihohigiensko pomoč, terapijo, da ponovno zaživi polno mladostno življenje. Vsaka zasvojenost je ozdravljiva, četudi določena zdravljenja zahtevajo več napora. V teh dneh najstniki in odrasčajoči, seveda tudi drugi, potrebujejo pričevanje starševske velikonočne vere, ki jim bo omogočilo vdihovanje starševske

vo vero, v kateri sem poslej vzgajala svoje otroke. Odkrila sem tudi učinkovitost rožnega venca, posebno potem, ko sem razumela njegove skrivnosti. Najraje bi zakričala in vas prepričala o moči priprošnje Matere Božje in zlasti zdravamarije iz materinega srca, ki je prestalo takšno preizkušnjo. Od vseh je ta molitev najmočnejša pomoč v naših nesrečah.

*Compendio Mariano N° 11, 1979
Prevedel Marjan Hribar*

sreče, da so odrešeni in da jih vstali Kristus spremlja v njihovem življenju. Starši, odrasčajoči otroci potrebujejo vašo ljubezen, upanje in vero v zmago dobrega v vas in v njih, predvsem pa potrpežljiv pogovor z vami.

Iz revije *Naša družina*

Visoki predstavnik Evropske zveze v Bosni in Hercegovini Valentin Inzko na obisku v Medžugorju

Novi predstavnik Evropske zveze v Bosni in Hercegovini koroški Slovenec Valentin Inzko je 18. aprila 2009 že dvajsetič obiskal Medžugorje. Sodeloval je pri večerni sveti maši. V pogovoru za *Glasnik miru* je na vprašanje, kako se počuti v Medžugorju, odgovoril: »Čudovito! V svoji duši občutim mir in srečo, imam občutek, da sem dobil neko pomoč, silo, ki mi je še kako potrebna.« Privikrat je slišal za Marijina prikazovanja leta 1982. Leto kasneje je prvič prišel v Medžugorje. Takrat mu v hotelu 'Čitluk' niso hoteli dati prenočišča, čeprav je bil prazen, češ da se ni javil po protokolu. Bil je namreč mlad avstrijski diplomat v Beogradu in bil je čas komunizma. Prespal je v avtomobilu. O Medžugorju pravi: »Čudeža nisem videl, vendar je čudež to, kar se dogaja v človeku, v meni. Človek tu občuti Božji mir in premišlja o drugih vrednotah in na drugačen način. Gotovo bom še prišel, najpozneje za obletnico Marijinih prikazovanj 25. junija, a morda že prej. Kadar koli pridem v te kraje, se ustavim v Medžugorju. Prihajam zgolj iz osebnih razlogov. Verjamem v medžugorska prikazovanja. Tu sem občutil nekaj posebnega. In medžugorska sporočila se mi zdijo zelo pomembna. Najbolj sporočilo miru. Marija je Kraljica Miru. Priznava jo vsi, tudi muslimani. Ona je za vse kraje in vse čase.« In za konec: »Vsi bi se morali spremeniti, le tako bomo lahko spremenili svet. O ko bi vsi ljudje, ki trdijo, da so verniki, to tudi zares bili, da bi živeli po svoji veri.« - *Glasnik Kraljice miru*

Jih otrok lahko dobi po riti?

Zmožem imava eno leto in pol starega fantka. Sedaj je začel uveljavljati svojo voljo in zelo rad trmari. Dotika se predmetov, ki se jih ne sme. To izgleda tako, da hkrati govori, da se tega ne sme, in hkrati dela točno tisto, česar se ne sme. Najprej sva z možem uporabljala metodo, da sva mu pozornost obrnila drugam, sedaj pa to že ne deluje več dobro. Mož počasi obupuje in predlaga, da bi ga rahlo udarila po prstih ali po ritki, jaz pa se ne strinjam s tem. Prosim, odgovorite mi, kako je z uporabo sile nad otroki. Kdaj se ga lahko udari po ritki, če se ga sploh lahko?

Maja

To je eno najbolj ranljivih vprašanj, ki si ga upajo zastaviti samo pogumni in ljubeči starši. Sile se nad otrokom nikoli in pod nobenimi pogoji ne sme uporabiti. Otrok je v tem obdobju izredno ranljiv in občutljiv na vsako prekinitev stika z vama. S svojimi dejanji hoče vstopiti v svet in vas priklicati ter ohraniti v svoji bližini. Tudi ni zadovoljen, če ga samo zamotita, ker si želi bolj

intenzivnega in kompleksnega stika z vama. Obdobje prvih 'prepovedanih' dejanj, je namreč prav obdobje utrjevanja navezanosti med vami. Ko otrok postaja bolj samostojen, s tem tvega tudi, da izgubi vajino bližino. Vse, kar bosta otroku zdaj pomagala razumeti in obvladati, mu bo pomagalo začititi in razviti prav tisto radovednost in 'motiviranost', ki jo starši v najstništvu zaman skušajo priklicati nazaj. Otrok v tej starosti potrebuje ogromno:

- fizičnega stika z vama (stalno ga je potrebno predstavljati, nesti drugam, umikati stvari, biti pozoren na to, kaj dela, se pogovarjati z njim, skratka vstopiti v njegov svet raziskovanja),

- »navodil za uporabo sveta« (da njegovo neposredno okolje naredita njemu primerno, torej da umakneta vse 'nevarne' predmete izven njegovega dosega, zavarujeta dostop do stopnic, stikal, predvsem pa, da razumeta, kaj čuti in doživlja).

Do sedaj vaju je vse, kar je naredil, navdušilo. Spodbujala sta ga, ko je naredil prve korake, ga občudovala, ko se je nasmehnil, spregovoril prve besede; potem pa so nekatera njegova raziskovanja naletela na neodobranje in prepoved. Za otroka je to pravi šok, nekaj zstrašujočega ter sramotnega, zato potrebuje ogromno tolažbe, ko se mu kaj ponesreči. Otrok, ki čuti, da ga starša spremljata in skrbita, da ne gre predaleč v raziskovanju, bo kmalu obvladal svoje okolje. Tukaj se začne vajina ustvarjalnost. Vsak otrok potrebuje čisto svoj način 'vzgoje' glede na to, kaj ga zanima, katero 'stikalo' je tisto, ki vaju naredi pozorna, zato bi lahko obdobju prve 'trme', če iz svojega repertoarja za zmeraj črtamo vsakršno obliko uporabe sile, rekli tudi obdobje razvoja ekskluzivnosti starševstva in tudi odnosa mama-otrok in oče-otrok. To naporno obdobje vaju bo nagradilo s ponosom, da sta starša, ki čutita, poznata in obvladata sebe in svojega otroka, ter z občutkom suverenosti in močne navezanosti med vami, ki vam je nihče več ne bo mogel vzeti.

dr. Katarina K. Erzar
Iz revije *Naša družina*

CERKEV MED OBEMA ŠPANIJAMA

(1)

Izbor iz pogovora, ki ga je imel ob sedemdesetletnici konca španske državljanske vojne znani zgodovinar Vicente Cárcel Ortí, duhovnik in avtor mnogih knjig, z Mauriciem Fontana, in ki ga je dne 10. aprila objavil L'Osservatore Romano pod zgornjim naslovom.

Fontana: Sedemdeset let. Spomin na pontifikat Pija XI. je povezan z eno najbolj bolečih strani nedavne zgodovine, ki obsega versko preganjanje druge španske Republike, državljansko vojno in manj kot dva meseca po smrti omenjenega papeža, 1. aprila 1939., začetek Francove diktature. Tista leta so zapustila pri mnogih ljudeh v Španiji neizceljene rane, ki so večkrat še vedno pretveza za nejasne razlage takratnih dogodkov.

Msgr. Vicente Cárcel Ortí, ki že desetletja študira zgodovino sodobne Cerkve iz arhivskih virov, še posebno Španije, pravi, da se to dogaja - poleg drugih razlogov - zato, »ker zgodovinarji prepogosto niso kos svojemu poklicu ter doprinašajo k dvomljivim ideološkim manevrom. Namesto da bi dejstva in dokumente razčlenjevali, manipulirajo z njimi zaradi štiridesetletne politične vladavine, ki jo je živela Španija do l. 1975«. Ob tej temi španski duhovnik in zgodovinar poudarja: »Predvsem je treba biti na jasnem, da zgodovinarju ne pripada soditi, temveč študirati, da razume in pomaga razumeti drugim. Čeprav se zgodovinar zaveda, da ne obstaja popolna nepristranost, se mora potruditi, da išče največjo nepristranost v stvari kot je ta, ki po sedemdesetih letih še naprej povzroča velike polemike.«

- Kaj je treba storiti, da bolje razumemo, kar se je zgodilo?

Ortí. Tradicionalno zgodovino-pisje ne služi več. Praktično vse zgodovinske knjige so napisali strankarski avtorji, bodisi desničarji ali levičarji. Na ta način pa se ustvarja le ideologija. Treba je za-

Papež Pij XI.

četi pri virih. Danes je to mogoče. Nekaj več kot dve leti, odkar so odprli dokumente tajnega vatikanskega arhiva, ki se nanašajo na pontifikat Pija XI. (8.2.1932 – 10.2.1939) dovoljujejo razčleniti z največjo natančnostjo dejstva, ki so se zgodila v Španiji od l. 1933 do l. 1939. Te dokumente moramo brati brez predsodkov in manipulacije. Naj pojasnim: Danes vemo, kako se je razvijala zgodovina Španije pod vojaško vlado Francisca Franca in kasneje s prihodom demokracije. Ne smemo pa storiti napake in soditi odločitev storjenih v času državljanske vojne v luči tega, kar se je zgodilo potem. Hočem biti še bolj jasan: V zgodovinskem trenutku, v katerem je Sveti sedež l. 1938 priznal Francovo nacionalno vlado, je ta predstavljala edino izbiro, v kolikor je reševala špansko Cerkve pred verskim preganjanjem.

- Katere novosti prispevajo dokumenti vatikanskega tajnega arhiva za boljšo presojo teh dogodkov?

Ta dokumentacija potrjuje sporočila, ki smo jih že poznali, a nas obogati z mnogimi podrobnostmi glede energičnega značaja Pija XI. pa zvestobe državnega tajnika Eugeni-ja Pacelli-ja, kasneje Pija XII, o njegovem odprtem nasprotovanju, da bi Vatikan pretrgal odnose z Republiko in o njegovih številnih zadržanostih za uradno priznanje Francove vlade. Akti plenarnih sej Svete kongregacije za izredne cerkvene zadeve jasno kažejo tudi Pacellijevo odločno nasprotovanje vsemu, kar se je tikalo nacistične ideologije. Ta tema, ki se zdi drugotnega pomena, se je deloma utišala ali obšla, a predstavlja odločujoč element za razumevanje nezaupanja Pija XI. in Pija XII. do Francove Španije.

- Poskušajmo sedaj ponovno pregledati dogodke, ki temeljijo na omejenih dokumentih.

Predvsem se je primerno spomniti, da se je oklicala Druga republika 14. aprila 1931. brez politične zakonitosti, kajti volitve 12. aprila so bile samo občinske in so vrh tega pri njih zmagali kraljevi kandidati. Toda v Madridu in nekaterih velikih mestih so prevladali republikanci. Da bi preprečil upor in prelivanje krvi, se je odločil kralj Alfonso XIII. zapustiti Španijo in pustiti prosto pot republikancem.

- Kako je sprejel to Pij XI.?

Samooklic Republike je bil neke vrste državni puč. Kljub temu je papež Pij XI. takoj dal škofom navodila, kako sodelovati z republikanci z ozirom na splošno blaginjo v državi. Iz plenarnih sejnih zapisikov 23. aprila je razvidno, da so nekateri kardinali predstavili vprašanje zakonitosti Republike in izjavili glede tega dvome, vendar so po nasvetu kardinala Pacellija sklenili podpreti začasno vlado pri vzdrževanju reda v upanju, da bo tudi vlada imela obzir do pravic Cerkve in katoličanov.

- Vendar so se pojavile protiklerikalne manifestacije že v prvem letu Republike.

Kljub zadržanju Cerkve, so začeli republikanci – še preden so imeli celotno politično zakonitost – izglasovati protiklerikalne in protiverske zakone. Zaradi tega je prišlo takoj do nasprotovanja. Papež je ukazal nunciju naj protestira proti tem zakonom. Med dokumenti nunciature je vnešenih skoraj sto protestnih diplomatskih not. 25. avgusta je Pacelli napisal: »Vsi ti gospodje so izvajali, delovali in proglašali zakone in še nameravajo proglašati zakone, ne da bi poslušali Sveti sedež. In se imajo za katoličane!« Na isti način se je tudi med ljudstvom začelo ozračje odprte sovražnosti do Cerkve. Dne 10. maja l. 1931 so izbruhnili požari, ropi in rušenje cerkva in samostanov v različnih španskih mestih, začeni v Madridu, Valenciji in Málagi. Pri tem je pomembna pasivnost republikanske vlade, ki ni hotela nemirov preprečiti in tudi ni iskala odgovornih.

- Na koga se pravzaprav nanašamo, kadar govorimo o republikancih?

Po občinskih volitvah l. 1931 je republikansko vladno obvladala levica, še več, skrajna levica. Samo predsednik Alcalá Zamora in notranji minister sta bila katoličana. V vladi so bili komunisti, radikalni socialisti, marksisti in tudi različne vrste ekstremistov, kot npr. anarhisti. V senci pa je delovala masonerija, ki si ni umazala rok z opustošenji, vendar se je trudila, da bi odstranila vpliv Cerkve.

- Proti koncu l. 1931 je bila sprejeta ustava in naslednje leto je bilo zaznamovano z

drugim pomembnim dejanjem proti katoliški Cerkvi.

Ustava z močnim protiklerikalnim nabojem je bila sprejeta decembra 1931. Eden od njenih ciljev je bil dosežen takoj naslednje leto z razpustom jezuitskega reda.

- Leta 1933 se je začela stopnjevati napetost med Svetim sedežem in Republiko.

Da, ker je bil leta 1933 sprejet zakon o veroizpovedih in verskih kongregacijah. Šlo je za

- Poglejmo v leto 1934, ko so preganjanja zahtevala prve smrtne žrtve.

Tega leta so levičarske skupine povzročile prvo revolucijo stalinističnega kova v Asturiji, pokrajini premogovnih rudnikov. Bilo je oktobra l. 1934 in v enem tednu je bilo umorjenih blizu štirideset duhovnikov, devet izmed njih Bratov krščanske šole (kanoniziranih l. 1999), ki so delali kot učitelji sinov tamkajšnjih rudarjev. Asturijska revolucija je bila važen dogodek: Z njo je Gregorio Maraňon storil prvi poskus vzpostaviti v republikanski Španiji sovjetski sistem. Salvador de Madariaga meni, da je po dogodkih v Asturiji španska levica izgubila vsako moralno avtoriteto.

- Revolucija je bila že v zraku ...

Res je. Vlada ni imela moči, da bi obvladala revolucionarne sile, ki so se krepile vedno bolj, do točke, ko so dosegli ohromiti delovanje vlade, jo vreči in prisiliti predsednika Republike k sklicu novih volitev za 16. februar l. 1936.

- Te volitve so zaznamovale začetek najbolj črnega obdobja za katoličane. Levičarske stranke so videle, da je njihova razcepljenost koristila desnic. Zato se je osnovala Ljudska fronta, to je zveza vseh levičarskih strank. Spomnimo se, da še danes ne poznamo

rezultatov omenjenih volitev. Zdi se, da je pripadla zmaga desnim strankam, vendar ni bila nikdar dokumentirana. Res pa je, da so zastopniki Ljudske fronte slavili zmago, podobno, kot se je zgodilo ob razglasitvi Republike leta 1931, ne da bi naleteli na odpor desnih in sredinskih skupin.

OVIEDO, katedrala v ruševinah po državljanski vojni v Španiji (1934)

ukrep proti katoliški Cerkvi. Takrat je papež Pij XI. izrekel prvi uraden razglas o španskem političnem položaju z encikliko *Dilectissima nobis*. Bilo je 3. junija l. 1933. V njej je zatrdil: »V Španiji trpi Cerkve preganjanje.« Bilo je prvič, da se je pojavila ta beseda v tako pomembnem dokumentu papeškega učiteljstva.

IZVRSTEN SARKOZYJEV GOVOR

O, ko bi ga brali politiki in vladarji Latinske Amerike! Govor upornega predsednika (Internet)

O, ko bi ga brali Slovenci in politiki iz Pahorjeve vlade v RS !
(Ur. DŽ.)

Danes smo premagali lahko-miselnost in svetohlinstvo naprednih intelektualcev. Tistih, ki so prepričanja, da vse vedó in obsojajo politiko, medtem ko živijo iz nje.

Od danes naprej ne bomo dovolili takšnega merkantilizma¹ na svetu, kjer ne bi bilo prostora za kulturo: od l. 1968 se ni smelo govoriti o morali. Vsilili so nam relativizem². Idejo, da je vse enako, resnično in neresnično, lepo in grdo, da velja učenec isto kakor učitelj, da se ne sme redovati znanja, ker bi se slabi učenci travmatizirali.³ Dosegli so, da mislimo, da žrtev velja manj kakor zločinec.

Da je konec avtoritete, da se je končalo lepo vedenje, da ni nič posvečenega, nič čudovitega. Držal je slogan: »ŽIVETI BREZ OBVEZNOSTI IN UŽIVATI BREZ OVIR«.

Hoteli so narediti konec šolam odličnosti in rodoljubja. Zamorili so tankovestnost in etiko. Svetohlinska levica je dovoljevala milijonske odškodnine velikim direktorjem in zmago roparja nad podjetnikom.

Te vrste levica je v politiki, v sredstvih javnega obveščanja, v gospodarstvu. Vzljubili so oblast. Kriza kulture dela je moralna kriza. Uveljaviti je treba spet kulturo dela. Odvzeli so oblast tistim, ki skrbijo za red in ustvarili frazo: Nastal je prepad med policijo in mladostniki: vandali so dobri, policija pa zlobna. Kot da bi bila družba zmeraj kriva, zločinec pa zmeraj nedolžen. Zagovarjajo podržavljena prevozna sredstva, sami pa nikoli ne uporabljajo kolektivnega prevoza. Hočejo imeti javno šolo, svoje otroke pa pošiljajo v zasebne zavode. Obožujejo mestno okolico, nikoli pa ne živijo v njej. Podpisujejo proteste, kadar se izžene koga, ki je zasedel stanovanje, ne privolijo pa, da bi se nastanil v njihovi hiši. To so

tisti, ki so se odpovedali zasluženju in prizadevnosti, netijo pa morda sovraštvo do družine, družbe in republike.

Danes se moramo vrniti k starim vrednotam spoštovanja, vzgoje, kulture in prej k zavedanju svojih dolžnosti kakor pravic. Do teh bomo prišli, če bomo uveljavili in spoštovali prve.

Nikolaj Sarkozy

Z interneta prevedel Marjan Hribar

1 Merkantilizem – Politično gospodarski nauk od 16. do 18. stoletja, ki trdi, da blaginja države temelji na zunanjih trgovini in obilju žlahtnih kovin.

2 Relativizem - Doktrina, ki uči, da ni objektivne resnice, da je toliko resnic, kolikor je ljudi, ki imajo o določeni stvari svoje mnenje, da ima človeško spoznanje kot cilj samo ugotavljanje razmerij.

3 Travmatizem - Dovolj močen čustven pretres, ki izzove v človeku neuravnovešenost in ga naredi občutljivega tudi v podobnih čustvenih položajih.

- Vlada Ljudske fronte se je začela 18. februarja 1936

Od tistega dneva naprej se je začel vrtnec nasilja, vsakič bolj intenzivnega, proti vsemu, kar je bilo v zvezi s Cerkvijo. Učinkovito pričevanje tistih dogodkov se nahaja v poročilu nuncija Federica Tedeschinija, katerega kritično izdajo sem prevzel jaz in ki je pripravljena za objavo. Na več kot tristo straneh opisuje, dan za dnem, dogodke, ki so se pripetili v Španiji, vse strahote, nasilje, skrutitve in razdejanja. V tem crescendo krutosti je papež odločil, naj nuncij Tedeschini, ravnokar povzdignjen v kardinala, ostane v Madridu. To je tudi storil in od tam neprestano pisal diplomatske note in protestna pisma.

- Kako je prišlo do viška nasprotovanj, na delitev Španije v dva nasprotna tabora?

Julija l. 1936 so umorili člani državne vojske Joséja Calvo Sotelo, šefa opozicije v parlamentu. Ogorčenje je izbruhnilo v tako imenovano narodno vstajo, to se pravi, v vojaški upor Republiki. Mnogi so dvomili v zakonitost vlade, ki je ukazala odstraniti šefa opozicije, odpreti zapore in pustiti na svobodo navadne zločince, da so zgrabili za orožje skupaj z »rdečimi«¹ miličniki. Zanimivo je opaziti, da je bilo gibanje hkrati civilno in vojaško, kajti del ljudstva se je pridružil vstaji. Sledili so nagibom in skušnjavam, ki so bile močno razširjene v Evropi tistega časa, kjer so ob slabotnih demokracijah uspevali totalitarizmi. Mase so se tedaj navduševale za Stalina v Sovjetski zvezi, za Hitlerja v Nemčiji in Mussolinija v Italiji.

Konec prihodnjik

*Prevedel Marjan Hribar –
Priredil Marko Kremžar*

Ne mislimo na to, kaj je dovoljeno, ampak kaj je bolj popolno ...

Kdo je Nikolaj Sarkozy?

Na volitvah leta 2007 je bil kandidat sredinske desničarske stranke UMP (Zveza ljudskega gibanja) in izvoljen za predsednika Francije. Sam trdi, da hoče modernizirati in prelomiti s tradicionalno politično linijo Francije. Sarkozy je sin madžarskega imigranta, star 54 let, dvakrat poročen, ima tri otroke in živi že s tretjo 'ženo'.

V internetu takole odgovarja na gornje vprašanje neki Thierry Meyssan:

Resnična zgodba francoskega predsednika. Operacija Sarkozy: Kako je nastavila CIA enega od svojih agentov za predsednika Francoske republike. In nadaljuje:

Francozi, utrjeni od predolgega vladanja predsednikov Francois Mitterand-a in Jacques Chirac-a, so izbrali Nikolaja Sarkozy-a v upanju, da bo energija tega zadnjega mogla oživeti državo. Tako so upali narediti konec letom mrtvila in zastarelih ideologij. Kar so v resnici dosegli, je odprava temeljnih principov francoskega naroda, zdaj so pa osupli pred tem 'hiperpredsednikom', ki se vsak dan zaleti v drugo stvar, ki cuza zdaj 'desnico' zdaj 'levico', ki je postavil na glavo vse, kar je veljalo doslej, in sejal popolno zmešnjavo.

Koliko je resnice na tem?

Liturgija je za Boga, ne za ljudi

Spletni medij Catholic News Service je objavil intervju z novim tajnikom Kongregacije za bogočastje. To je dominikanec mons. Joseph Augustin Di Noia, ki je med drugim izjavil: »Mislim, da bi nam morala liturgija dati občutek nebes; liturgija se tiče Boga, ne nas ljudi.« In še: »Zares je nevarno, če je pri liturgiji pozornost namenjena zbranemu občestvu, ne pa Bogu.« - www.catholicnews.com

INTERNET: ANGELI IN ZLI DUHOVI

Msr. JOSÉ IGNACIO MUNILLA,
španski škof

Ob Svetovnem dnevu družbenega obveščanja

Ob prazniku Gospodovega vnebohoda obhajamo v Katoliški Cerkvi Svetovni dan družbenega obveščanja. V svoji letošnji poslanici nam papež govori o novih tehnologijah obveščanja in nas povabi, da razmislimo o lučih in sencah, o moralnih prednostih in neprimernostih uporabe teh medijev. Namen tega članka je osredotočiti se na možnosti in tveganja interneta ali slovensko: medmrežja.

Blagoslovljen splet!

Izraz ni moj, temveč direktorja vatikanskega tiskovnega urada, jezuita Federica Lombardi-ja. Izgovoril ga je letos meseca aprila na univerzi Salamanca, ko so mu podelili naslov Doctor Honoris causa. Papežev obveščevalec je zatrdil, da je »Internet edino orodje za obveščanje« in je presenetil s pohvalnim izrazom: »Blagoslovljen splet!«

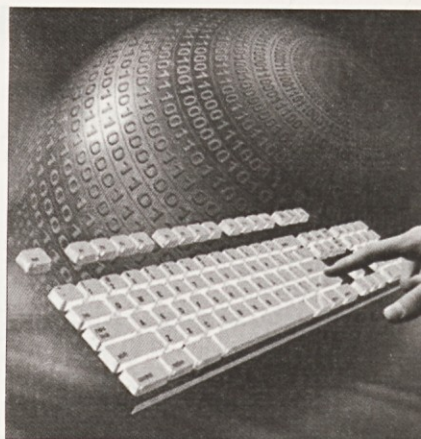
Tudi Benedikt XVI. hvali možnosti novih tehnologij, ki jih označi kot »dar za človeštvo«, in katere navezuje na hrepenenje človeškega bitja, da vzpostavi vezi obveščanja. Označimo na kratko nekatere prednosti Interneta:

Dostop do proste in pluralne informacije zunaj nadzora in monopola, ki ga izvajajo komunikacijska podjetja nad drugimi sredstvi izražanja.

Pocenitev stroškov obveščanja, kar dovoljuje povečati vezi med prijatelji, družinami, z misijonarji idr.

Takojšen dostop do študija in raziskovanj, ki vzpostavijo dosseg kulture za vse ljudi.

Razvoj spletnih strani in so-

cialnih mrež, ki združujejo napor v pravičnih in altruističnih zadevah, in ki branijo človeške pravice, obzirnost do življenja, dobro do narave idr.

Gibčnost v učenju zaradi med-dejanske narave sredstva.

Zloben splet?

Vendar bi bili zelo naivni, če bi se omejili samo na 'hvalo' Interneta. Papež tudi ne neha opozarjati v svojem sporočilu na moralne probleme, ki so v zvezi z nepravdo rabo:

Nezdrava zasvojenost: Tveganje, ki ga moramo imeti pred očmi (ne da bi pozabili, da nekaj podobnega predstavlja tudi televizija). Kadar se uporaba Interneta spremeni v zasvojenost, ne izgubimo samo potrebne svobode, temveč tudi tvegamo na obolenju resne osamljenosti. Nasilna raba Interneta privede do spremembe ritmov počitka, pogo-vora, družinskega sožitja itn. Zaradi vsega tega se zdi primerno, da se v družini določi disciplina glede časa in načina uporabe.

Takojšen pristop do negativnih vsebin: Obstaja resen problem zaradi dejstva, da samo enostaven 'klik' posreduje do pornografije, nasilja in drugih nemoralnih vsebin. Odsotnost razdalje med dobrim in slabim nič ne doprinese do lastnega obvladovanja, temveč daje prednost, da se volja podvrže radovednosti in nagibom strasti. Računa se, da je v Internetu

OBUDIMO ZGODOVINSKI SPOMIN

JURIJ PALJK

372 milijonov pornografskih strani in da se dnevno odpira 68 milijonov iskanj te vrste (25% vseh iskanj). Zdi se, da je ta podatek dovolj neovrgljiv, da se izvaja primernost zaščite družinskega računalnika s specializiranimi filtri.

Širjenje lažnivih govoric, čenč in nepremišljenih izjav: Hitrost Interneta podpira širjenje obrekovanja in netočnih novic, napade na intimnost idr., z anonimati in skrivanjem istovetnosti. Zanimivo, Španija je dežela, ki razširja po mreži največ govoric. Lastna nepremišljenost naše kulture, ki je naredila iz govorice igralsko zabavo, je vzrok, da ima v Španiji 70% lažnivih govoric v Internetu svoj začetek. Ne smemo prezreti Jezusovih tako zahtevnih besed: »Povem vam pa, da bodo za vsako prazno besedo, ki jo ljudje izgovore, dali odgovor na sodni dan.« Mt 12,36.

Resnično, če govorimo pravilno, moramo reči, da mreža Interneta ni niti 'dobra' niti 'slaba', temveč da je uporaba, ki jo naredimo iz tega sredstva, tista, ki jo moralno oceni. Ne glede na tehnične vidike, je zato moralna vzgoja v rabi Interneta neizhodno potrebna. Mreža mora biti v službi človeške svobode in ne eden tistih krajev, v katerih se najbolj pospešuje naše suženjstvo.

Z zaupanjem v dobro, ki ga morejo človeku doprinesiti nove tehnologije, je Benedikt XVI. lansiral mladini sledeči izziv: »Nudite pričevanje vaše vere poprek digitalnega sveta! Uporabljajte te nove tehnologije za osveščanje evangelija med ljudmi, da bi se Dobra novica neskončne Božje ljubezni do vseh ljudstev razlegala v novi obliki po vsem našem, vsakokrat bolj tehnološkem svetu.«

Prevedel Marjan Hribar

Ne delajmo iz strahu,
ampak iz ljubezni.

Mati, domovina, Bog je naslov odmevne razstave v Muzeju novejše zgodovine v Cekinovem gradu v Ljubljani v Tivoliju. Da je razstava odmevna, smo zapisali predvsem zato, ker je dvignila v Sloveniji precej prahu in to že zaradi svoje tematike kot tudi zaradi pomanjkljivosti, ki jih razstava vsebuje.

Razstava *Mati, domovina, Bog* je namreč v celoti posvečena domobranstvu na Slovenskem med drugo svetovno vojno. V štirih razstavnih sobah je avtorica razstave Monika Kokalj Kočevnar s sodelavci skušala napraviti razstavo, ki »je vizualizacija znanstveno raziskovalnega dela. Preučevanje je preraslo zastavljeni okvir teme domobranstva na Slovenskem, v želji po celovitejšem spoznanju obdobja je prešlo v tematizacijo procesa. Izhajali smo iz omejenih dokumentov, vendar smo skušali pripeljati dih resničnosti, oživiti realni konflikt in s prikazom dimenzije časa prodreti pod površino dejstev, ko se pozornost usmeri tudi na umiranje, sovraštvo, ljubezen, strah in tesnobo. Ob temi vojne se nam odpirajo vprašanja o zatekanju k vrednotam in iskanju smisla. Vrednote niso same zase cilj in smisel človekovega delovanja. Smisel je to, zaradi česar postane marsikaj razumljivo.« Tako stoji zapisano v lepo oblikovani zloženki razstave, v zloženki, ki razstavo tudi v kratkih obrisih predstavlja. Povejmo še, da je Moniki Kokalj Kočevnar pri pripravi razstave pomagal sodelavec Vanja Martinčič, medtem ko je razstavo sodobno oblikovala skupina *Serpentes*.

Razstava o domobranstvu je pomanjkljiva in najbrž drugačna tudi biti ne more, ker je delo raziskovalke, ki se sama ukvarja predvsem z domobranstvom na Gorenjskem, pač tako pomanjkljivo, kot je vsako zahtevnejše znanstveno delo posameznika. Gotovo pa je največja pomanjkljivost razstave *Mati, domovina, Bog* prav odsotnost dokumentov, fotografij, zapisov, ki bi pričali o zaključni tra-

gediji domobranstva, ki se je dogajala po drugi svetovni vojni in to v gozdovih v Kočevskem Rogu, na Teharjah in drugod na Slovenskem, kjer so zmagovalci v drugi svetovni vojni zverinsko pobili večino iz Avstrije-Vetrinja vrnjenih domobrancev in njihovih somišljenikov ali pa celo samo svojih idejnih nasprotnikov. Prirediti razstavo o domobranstvu in samo nakazati, omeniti to tragedijo, je jasno pomanjkljivo, a se najbrž kaj več danes tudi storiti ne more, ker na Slovenskem (najbrž) primanjkuje fotografij, dokumentov in nasploh zgodovinskega gradiva o grozodejstvih po drugi svetovni vojni, ko je brat moril brata, ko so tedanji komunistični veljaki za petdeset in več let zapečatili usodo slovenske sprave, do katere še danes ne more in ne more priti in to predvsem zaradi omenjenih pobojev, ki še niso obelodanjeni, kaj šele, če povemo še to, da svojci pobitih niso še do danes dobili niti mrliških listov, da ne rečemo vsaj pravega, obžaljujočega pisma. Za slovenske in jugoslovanske komuniste je bila ena od značilnosti tudi ta, da so za seboj - dvomno uničevali, zažigali vso ali skoraj vso dokumentacijo, ki bi jih lahko kdaj kompromitirala in zato se skoraj nihče na Slovenskem ni čudil, ko so po osamosvojitvi odpirali določene arhive in o povojnih pobojih domobrancev v njih ni bilo ničesar ali skoraj ničesar; tisti pa, ki še živijo, se danes, jasno, ne spominjajo ničesar...

Obiskovalca razstave bo takoj ob vходу presenetila črna skulptura, lutka, ki prikazujeta nemškega oficirja, ki pripenja na prsi slovenskemu domobrancu nemško vojaško odlikovanje *Železni križec drugega reda*; to je bilo tudi najvišje nemško odlikovanje, ki ga je kdajkoli prejel kak domobranec med drugo svetovno vojno. Tej namestitvi omenjene skulpture s strani kuratorjev razstave so preneka- teri ostro oporekali, češ da gre za izzivanje, ker da do domobranstva ni prišlo zaradi hotenega sodelovanja

DUHOVNIK MARJAN

Zbral in zapisal MARKO KREMŽAR (6)

Po Družini

z okupatorjem, ampak predvsem zaradi državljanske vojne, ko so jo med vojno bili začeli komunisti, ki so pobijali na začetku vojne predvsem slovenske idejne nasprotnike.

Pa vendar je razstava o domobranstvu lepo in predvsem pa v sodobnem jeziku postavljena, saj govori obiskovalcu tako s fotografijami kot z napisi, filmi, zvočnimi posnetki in dokumenti tedanje dobe; razstavljene pa so tudi uniforme slovenskih domobrancev in vrsta lepakov, glasil tedanje dobe. Morda bo obiskovalec razstave obstal še najbolj pretresen pred zidom, na katerem so napisana številna imena pobitih gorenjskih partizanov, ali pa pred zgovorno veliko fotografijo iz Vetrinja vrnjenih domobrancev, ki hodijo v dolgi koloniji mimo partizanov v gotovo smrt. Zopet druge se bo obiskovalec zamislil nad usodo svojih prednikov, ko bo gledal fotografije nasmejanih fantov, ki so mislili, da so storili prav, ko so odšli k domobrancem in so do zadnjega upali, da je bila njihova odločitev za slovenstvo pravilna, a je čas pokazal, da so storili narobe.

Po obisku razstave, ki je, mimogrede povedano, zelo dobro obiskana, se mora vsakdo zamisliti v polpreteklo dobo, ko je bilo vse o domobranstvu zamolčano, kot da je zadnji strel v vrat mlademu domobrancu v Kočevskem Rogu za vedno potegnil črn zastor nad domobranstvom in vsem, kar ni bilo všeč in po volji komunističnim zmagovalcem.

Razstava *Mati, domovina, Bog* je gotovo vredna ogleda in globljega premisleka, obenem pa bo gotovo podlaga za popolnejšo, skrbneje pripravljeno in bolj dokumentirano razstavo o domobranstvu, ki jo bo potrebno na Slovenskem prej ali slej narediti in pri njeni postavitvi pritegniti k sodelovanju tudi vse tiste ljudi, ki so v emigraciji pisali o lastni usodi. In pri tej razstavi, katero bodo slovenski zgodovinarji morali prej ali slej pripraviti, ker je tudi domobranstvo del slovenske preteklosti, mora sodelovati ekipa ljudi, ki bo na dan potegnila zares vse razpoložljive dokumente, ki nam bodo prikazali domobranstvo v celoti, del domobranstva in njegov konec pa so tudi zverinski poboji po drugi vojni.

Novi glas

Marjan omenja v svojem poročilu, da je »raznih anekdot že za pol knjige« in je pri tem verjetno mislil resno. Po njegovi smrti so našli domači med papirji, ki jih je hranil v trnovskem župnišču, precej obširen, a ne dokončan rokopis, v katerem je opisoval svoje doživljanje na dušnopastirskih poteh, med okupacijo na Gorenjskem. Kot vse drugo družinsko imetje, je tudi ta rokopis izginil, ko so Kremžarjevo hišo po maju 1945 zasedli partizani in nastanili v njej OZNO.

Seveda so Marjanove gorenjske spomine prebrali vsi domači in oče je bil prepričan, da se je z njimi izgubil ne le družinski, marveč pomemben zgodovinski dokument. Zato je kmalu po prihodu v Argentino leta 1949 sklenil, da ga bo skušal kolikor mogoče obnoviti.

Z datumom 18. novembra 1949 je razposlal Franc Kremžar ljudem, ki bi o sinovem dušnopastirskem delovanju med vojno utegnili kaj vedeti, naslednje pismo:

'Velespoštovani/a!

Zadnji čas je, da se ohrani spomin, kar so katoliški Slovenci med okupacijo velikega storili. Zlasti apostolska dejanja tistih slovenskih katoliških duhovnikov, ki so v tej službi žrtvovali svoje življenje, so v nevarnosti, da ostanejo pozabljena. Zaradi zgodovinske resničnosti, v obrambo slovenske duhovščine in za zgled domačemu in tujemu svetu, je treba čimprej zbrati to gradivo ter ga objaviti.

Podpisani je prevzel nalogo, da zbere in obdela gradivo, ki se nanaša na delovanje trnovskega kaplana g. Marjana Kremžarja, ki je ilegalno deloval na Gorenjskem od majnika 1941 do pomladi 1942, potem pa do marca 1943 v Srbiji, kjer je bil umorjen v izvrševanju apostolske službe. Na Gorenjskem sta istočasno z njim delovala čč.gg.pp. Klavdij Okorn in Fortunat Zorman in pa umorjeni g. Srečko Huth.

Vljudno Vas prosim, da bi bla-

Duhovalnik Marjan Kremžar

govolili prav vsako podrobnost, ki Vam je o +Kremžarju ali o +Huthu znana, popisati in čimprej poslati na naslov podpisanega ali na uredništvo Duhovnega življenja, Víctor Martínez 50, Capital. Prav tako Vas prosim, da mi sporočite naslove vseh osebno ali s pismi dosegljivih oseb, ki bi o njegovem tozadevnem delovanju, kakor tudi o drugih, vedele kaj povedati.

V imenu dobre stvari, ki katoliški misli utegne biti zelo koristna, in tudi v svojem imenu se Vam za uslugo že v naprej zahvaljujem.

Lepo Vas pozdravljam!

Franc Kremžar

Isabel la Católica 736

Hurlingham, FCNG San Martin

Kolikor je mogoče presoditi, je Franc Kremžar razposlal taka pisma večinoma po Argentini, nekaj pa tudi po ZDA in Evropi. Odziv na to pisemsko akcijo sprva ni bil posebno velik. Vendar je Kremžar poleg tega z nekaterimi pričami tudi govoril osebno in povedano zapisal. Nekaj na naslednjih straneh prepisanih pričevanj pa je kasnejšega datuma.

Med prvimi je na gornje pismo odgovoril iz ameriških Združenih držav gospod Klavdij Okorn, ki je tudi sam opravljal med vojno in pod nemško

okupacijo ilegalno dušno pastirstvo. Ker pa sta oba duhovnika delovala vsak na svojem področju, se nista srečavala. Zato Okorn ne more povedati dosti o delovanju svojega sobrata Kremžarja. Takole piše:

»Pri vsem delu sva se srečala le enkrat v Kranju pri Grudnu. Prosil me je, naj bi šel v Brnik, ker ima on drugo nujno pot. Obljubil je, da bo tam, pa ne more in naproša mene. Jaz tudi nisem mogel, ker sem že drugam obljubil. Videl sem, da je hotel dano besedo izpolniti. O drugem svojem delu in drugih njegovih potih nisva govorila. Obema se je mudilo. Od ljudi sem slišal, da je bil zelo požrtvovalen, zares duhovniški.

Ob neki priliki se je peljal z avtobusom. Notri sta bila tudi dva Nemca, vojaka. Takoj sta spoznala, da je duhovnik. Po obnašanju namreč. Ker sta oba bila dobra katoličana, sta ga pustila pri miru. Eden od teh vojakov je to zgodbo sam pripovedoval. Jaz sem jo zvedel od fanta, ki je mene spremljal po več krajih, ki jih nisem poznal. Fant je bil zanesljiv in nimam povoda, da bi dvomil. Tisti nemški vojak je bil koroški Slovenec in je bil kuhar pri nemški vojaški postojanki na Črnem vrhu nad Polhovim Gradcem. Več mi o Marjanu ni znano.

Kar se pa gospoda Hutha tiče, sem ga srečal dvakrat, ko je bil še na Betajnovi nad sv. Joštom nad Vrhniko – zelo pobožen. Ljudje so ga imeli radi. Včasih je šel pogledat tudi kakšnega bolnika čez mejo v bližini. Dalje takrat ni šel. Gnala pa ga je kljub nevarnosti misel, če ljudje žrtvujejo vse, da pridejo do duhovnika, kako naj se potem duhovnik obotavlja.

Ostalo zgodbo o gospodu Huthu gotovo bolje poznate kot jaz, zato Vam tega ne bom popisoval. O tem pa, kar sem slišal na več straneh o njegovem umoru, je pa tako različno med seboj, da ne vem, kje je zrno resnice.

Oprostite, da nisem več napisal. Povem, kar vem. Če gre za zgodovinske zapiske, potem govori resnica, ki je bila doživeta. Pristrčno vas pozdravljam in Vam čestitam nad takim sinom kot je bil Marjan. Tudi njegova mučeniška kri bo pripomogla k zmagi resnice nad lažjo.«

Gornje pismo Klavdija Okorna, ki

je bilo odposlano iz mesta Johnstown v ZDA, ni datirano.

Čeprav nekatera pričevanja, ki sledijo, omenjajo datume, se zdi, da po večini povzemajo dogodke iz različnih obdobij in zato tudi niso kronološko urejena, a se med seboj vendarle dopolnjujejo. Na najzgodnejše podatke v zvezi z dušnopastirskim delovanjem kaplana Marjana Kremžarja na Gorenjskem naletimo v naslednji pripovedi gospodične Marije Pavli, po domače Flisove iz Mengša. V Buenos Airesu, kjer je živela kot begunka, je svoje spomine na tiste čase povedala Francu Kremžarju, ki jih je zapisal, sama pa je avtentičnost zapisa potrdila s svojim podpisom. Takole pravi:

»Ko so pomladi leta 1941 prišli Nemci, so kmalu začeli izganjati duhovnike. Nobenega niso pustili. Nekaj prav starih gospodov so zaprli v mengeško zavetišče, odkoder se niso mogli nikamor ganiti. Takrat smo ostali brez božje službe, brez maš in brez zakramentov. Nikogar ni bilo, ki bi bolnikom in umirajočim prinesel sv. popotnico.

Skoro povsod po Gorenjskem smo takrat že imeli organizirano Katoliško akcijo, vendar se v tisti zmedi nismo mogli znajti, ker ni bilo nobenega enotnega vodstva več. Zlasti pri nas je spčetka ljudi hromil strah pred nemško policijo. Takrat smo dekleta od Katoliške akcije po skrivnih poteh dobile zaupno obvestilo, da pride na Gorenjsko preoblečen duhovnik. Zaupno nam je bilo naročeno, da naj se v nedeljo, 27. junija, kot izletnice zberemo pred cerkvijo na Rovah, kamor pride ob določenem času napovedani duhovnik, da napravi z nami načrt za nadaljnje delo.

Prišle smo z vseh strani kamniškega okraja; iz Mengša, Domžal, iz Doba, Ihana in od drugod. Vse smo prišle še predčasno in čakale, čakale. Napovedanega duhovnika pa ni hotelo biti od nikoder, dasi je določena ura že davno minila. Čakanje smo si krajšale s petjem in ugibanjem, zakaj ga ni. Bile smo že prepričane, da so ga na meji Nemci prijeli. Že smo se pripravljale na odhod. Stopile smo še enkrat v cerkev in zmolile še molitev za duše v vicah.

Ko smo prišle iz cerkve in se hotele že raziti, vidimo, da iz gozda pod gričem prihaja neki moški, ki poriva pred seboj kolo. Bil je napovedani duhovnik, gospod Marjan Kremžar. Pa kakšen! Od potu ves premočen, golorok, ponošena siva suknja mu je visela čez roko, ponošene sive hlače spodaj pripete s 'klipsami' – kar nič podoben duhovniku.

Brž smo mu hotele postreči. Ena izmed nas je imela zanj pripravljene jestvine, pa je odklonil, češ, da ne more, ker je preveč upehan. Ko se je malce oddahnil, je povedal vzrok svoje zamude: dopoldne je že maševal in pridigal nekje (kraja ni povedal) in oskrbel bolnike. Zato se je zamudil. Nato smo se menili in delali načrte. Med drugim nam je prav posebno naročil tole:

'Vaša poglavitna in nenehna naloga bodi, da zbirate otroke in jih učite. Rešite otroke! Seveda tudi skrb za bolnike. Vsakdo, ki se bo lotil tega dela, je v nevarnosti. Vsakdo naj sprejme to za svojo osebno žrtev! Nikakor pa ne delajte tako, da bi zaradi vašega dela trpela – družina!'

Ko nam je pripovedoval, kako je danes dopoldne maševal in pridigal ljudem in da so Nemci bili blizu tam, smo mu rekle, da je to nevarno zanj, ker bi ga utegnil kdo izdati. On pa je zmajal z glavo, češ, da se tega ne boji. 'Sem jim trdno zabičal, da je treba molčati, ker bodo sebe izdajali, ne mene, ker jaz bom Nemcem že ušel.'

Ko smo se ločili, smo se odpeljale vsaka na svojo stran, gospod pa se je odpeljal v Dob, kjer je bilo tisto noč zanj določeno prenočišče v hiši neke vdove. Tam je potem zvečer zbral in spovedoval ljudi in jih drugo jutro med sveto mašo obhajal.

Ko sem se proti večeru vrnila domov v Mengeš, sem zvedela zelo razburljivo novico. Tisto nedeljo, med tem ko nas deklet ni bilo doma, so partizani poslali v Mengeš in okoliške vasi naročilo, da se morajo vsi fantje zglasiti v 'gošč' in da se ponoči začne nastop proti Nemcem. Vsi smo se zavedali, kaj to pomeni in da bodo Nemci po svoje odgovorili. Partizani so se sklicevali na angleške padalce, 'ki so že pri njih.'

Tisto noč so res skoro vsi fantje

odšli in razbili nekaj mostov ter požgali nekaj brzozavnih drogov. Večina izmed njih se je potem vrnila domov, nekaj pa jih je ostalo pri partizanih v gozdu. Zelo dobri fantje so bili, ki so bili seveda hudo zoper Nemce in njihovo početje. Vse je bilo hudo razburjeno. Brž sem se spomnila, 'kaj bo zdaj z duhovnikom? Nemci bodo vsakega moškega legitimirali, delali preiskave itd. Kaj, če ga dobe? On pa niti ne sluti, kaj se pripravlja.'

Zato sem kljub pozni uri sedla na kolo in hitela v oddaljeni Dob. Ko sem prišla v hišo, kjer je tisto noč imel gospod Kremžar prenočišče, so mi povedali, da je odšel po vasi. Počakala sem, da se je vrnil. Hitro mu povem, kako in kaj je pri nas in da naj se pazi. Ta novica ga je presenetila, vendar prav nič preplašila. Povedal je, da je bil pravkar v vaški gostilni, kjer je kot nepoznan tujec sedel pri svoji pijači in poslušal ljudi. Takoj je zaslutit, da se nekaj dogaja, ker so ljudje z vso silo zabavljali zoper Nemce. 'Kako so neprevidni', je dejal, 'zakaj mesto mene bi bil lahko sedel kak nemški vohun, potem bi jim bilo gorje'.«

Dalje prihodnjič

Statistika za maj in junij 2009

Meseca maja je bilo v Medžugorju podeljenih 141.000 svetih obhajil. Somaševalo je 3.254 duhovnikov ali 104 na dan. Junija je bilo podeljenih 159.000 obhajil, somaševalo je 4.411 duhovnikov ali 147 na dan.

V mesecu maju je obiskal Medžugorje zambijski škof msgr. George Cosmas Lungu Zumaire. Na vprašanje, zakaj je prišel, je odgovoril: »Da doživim ljubezen Matere, Kraljice miru. Če ljubiš svojo mater, te ta ljubezen vleče k njej.« - Glasnik Kraljice miru

Duhovno življenje je objavilo

JURE VOMBERGAR

OKTOBER

PRED 70 LETI (1939)

12: V Rosariu je bila **sve-ta birma za otroke Slovencev**, katerih živi tam več kot 500. Škof msgr. Olaizola je birmal 75 naših otrok. Nekateri so prej prejeli tudi prvo sv. obhajilo. Otroke je za prejem zakramentov pripravila s. Alfonza, pevski zbor pa je vodil Pavle Planinc.

29: Romanja v Novo Pompejo se je udeležilo okoli 300 rojakov. Nagovor je imel izseljenski duhovnik Jožef Kastelic. »Spregovoril je o krščanskem mučeništvu v sedanjem času in nekoliko opisal strašne načine, s katerimi so mučili v komunistični Španiji tiste, ki so jih smatrali za svoje nasprotnike.« Isti dan je GPDS v Villa Devoto priredilo igro 'Begunka'.

PRED 60 LETI (1949)

8: SIO predstavi **igro Jurčič-Govekar Deseti brat** v režiji Stanka Jerebiča in s sceno Vinka Petkovška.

11: Iz ZDA je v Argentino med slovenske izseljence **prvič prišel ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman**. Z letalom je pristal na letališču v buenosaireskem predmestju Moron.

12: Dopoldne je škof Rožman obiskal **Marijino svetišče v Lujanu** in imel mašo na oltarju pred Brezjansko Marijo, popoldne pa so bile v cerkvi pete litanije. Zvečer je bil na slavnostni seji *Društva Slovencev*.

13: Škofa Rožmana so sprejeli **apostolski nuncij v Argentini, kardinal Copello** in oba pomožna

škofa; obiskal je katoliški dnevnik *El Pueblo*, ki ga je naslednji dan predstavil kot prvoborca proti komunizmu.

14: Na sestanek s škofom Rožmanom je prišlo 32 slovenskih duhovnikov. Predstavili so mu dušnopastirske probleme v novem svetu. Popoldne je še obiskal slovensko naselbino v Lanusu.

16: V cerkvi Santa Julia (J.B. Alberdi 1195, Capital) je bilo zjutraj **prvo sveto obhajilo**, ki ga je prejelo 42 otrok. Med sv. mašo je pevski zbor Gallus izvajal slovenske cerkvene pesmi.

16: Popoldne je bila **slavnostna akademija** v veliki dvorani jezuitskega kolegija El Salvador na Callao 540. Pozdravne besede je imel France Kremžar, predsednik pripr. odbora za škofov obisk, nato Janez Hladnik v imenu staronaseljencev in Miloš Stare v imenu novonaseljencev. Program slavnosti je obsegal še petje zbora Gallus, nastop operne pevke Franje Golob in odrski prikaz **V pričakovanju**, katerega so podali igralci IDNAVE in SIO. Besedilo je napisal Jeremija Kalin (dr. Tine Debeljak), režiral pa je Jože Petrič (Niko Jeločnik). Škof Rožman je v govoru razodel, »da je Bogu daroval svojo čast in dobro ime, da ne bi bila nobena duša pogubljena zaradi njegove nesposobnosti«. To svojo skrivnost je tokrat prvič javno povedal.

Zvečer je obiskal **stanovanjsko hišo na Ramón L. Falcón 4158**, kjer je živel 15 družin in nekaj samcev.

17: V baziliki San Carlos (Hipólito Irigoyen 4100) je škof Rožman **birmal 118 otrok**. Med mašo je pevski zbor Gallus izvajal Mozartovo 14. mašo. Navzočih je bilo (po poročilu Janeza Hladnika) 3000 Slovencev.

17: Popoldne je škof obiskal

rojake v **Ciudadeli** in tamkajšnega župnika Elizaldeja, nato pa še Dom duhovnih vaj, kjer je 44 slovenskih fantov - delavcev končevalo svoje **duhovne vaje**. Imel je zaključni govor, nato pa ostal s fanti na večerji.

18: Škof Rožman je obiskal slovenske gojence in gojenke v **salezijanskih zavodih** v predmestjih Boca, Bernal in Ramos Mejía, kjer se za življenjsko nalogo pripravlja 15 slovenskih mladeničev. Spremljal ga je Janko Mernik SDB, ki ima od predstojnikov dovoljenje za delovanje med slovensko mladino. Popoldne je obiskal slovensko restavracijo na ulici **Alvarado**, nato pa odšel v bližnjo **župno cerkev v Ramos Mejiji**, kjer so ga sprejeli slovenski krajevni dušni pastir Janez Kalan, v imenu slovenskih vernikov Franc Korošec in krajevni župnik Grondona. V tej cerkvi se je pred kratkim začela redna nedeljska slovenska maša ob 7. zjutraj. Škof je v svojem govoru vernike rotil, naj ne pozabijo vrednot, ki so jih prinesli s seboj in zaradi katerih so morali zapustiti svoje domove.

Zvečer je obiskal bližnjo **hišo na ulici Necochea**, ki je bila prej sanatorij *Los Pinos* in v kateri je našlo prostor kakih 25 slovenskih družin. Kakor dobri oče se je pogovarjal s posamezniki, obiskal vse družine in stopil tudi v vse sobe. Zadržal se je med njimi na večerji.

19: Škof Rožman je obiskal versko središče slovenskih predvojnih naseljencev **na Paternalu**, domu slovenskih šolskih sester (Paz Soldán 4924, Capital) in imel v njihovi kapeli sv. mašo. Pozdravila sta ga zastopnika bivšega slovenskega šolskega odbora in slovenskega katoliškega občestva. Paternal je namreč nekdanje bil osrednje zbirališče slovenskih staronaseljencev. Za to slovesno priliko so prišle v Buenos Aires tudi slovenske **šolske sestre iz Rosaria in San Lorenza**. V njihovem imenu je škofa pozdravila s. Aurelia.

Zatem je škof Rožman odšel na obisk rojakov v buenosaireškem predmestju **San Martín**. Med potjo je obiskal nekatere bolnike

in družino Živec, ki je bila ena od tistih, ki so novodošli rojakom veliko pomagale. Pred župno cerkvijo v San Martinu je gosta kljub dežju pričakala velika množica. Župniku dr. Clovisu je Prevzvišenega predstavil krajevni slovenski dušni pastir duh. svetnik Karel Škulj. V imenu Slovencev, ki živé v tej fari, je izrekel dobrodošlico bivši župan Ludvik Kržič, v imenu fantov Janez Langus, v imenu deklet Majda Hren, v imenu dobrodelne *Elizabetine konference* Malči Mežan, v imenu otrok Marjetka Brodnik. V cerkvi je škof Rožman imel nagovor, v katerem je prosil rojake, naj ostanejo zvesti izročilom. Po litanijah so se verniki podali v dvorano *Katoliške akcije*. Tu je Prevzvišenega pozdravila s priložnostno pesmico Marjetka Smeru, nato pa je škof šel med ljudi in se z njimi prisrčno pogovarjal.

Zvečer se je **sešel s sanluiskim škofom**, ki je v svojo škofijo sprejel slovenske bogoslovce in njih profesorje. Dr. Emilio Di Pasquo in dr. Gregorij Rožman sta se pogovorila o potrebah semenišča.

20: Ta dan je bil namenjen uradnim obiskom in opravi v zvezi z bogoslovjem v San Luisu ter avdiencam. Zvečer pa je bil napovedan obisk slovenske verske skupnosti v **Floridi**. V tem okraju je našlo svoj dom mnogo staronaseljencev, pa tudi novonaseljencev se je nabralo tam in v okolici, v Villa Martelli in Munro. Ker je bila potreba po slovenskem duhovniku, je župnik v farni cerkvi Nuestra Señora de la Guardia nastavljal slovenskega kaplana Albina Avgušтина. Ta zbira slovenske otroke in skrbi za verske potrebe rojakov v okolici. Vzorno sodelujejo staro in novonaseljenci. Škofa Rožmana so pred farno cerkvijo v imenu otrok pozdravili Janko Boltežar, Marica Urbanija in Janezek Mežnar, ki mu je zapel pesmico škofa Barage o svoji poti v Ameriko. V imenu celotne nasebine Slovencev je pozdravil Joža Tomažević, pozdravili so še predstavniki mladine v narodnih nošah in zastopstvo skavtov, katere je vodil Marijan Trtnik. Prevzvišeni je nato v cerkvi imel govor,

v katerem je vernikom priporočal, naj ob pogostnih spominih na dom mislijo na našo večno domovino, »*kjer nas nihče več preganjati ne bo mogel in tudi preganjal ne bo*«.

21: **Župnija in bazilika Santa Rosa** sta dolga leta tesno povezani s Slovenci. Devet let že deluje v tej fari Janez Hladnik. Župnik dr. Carboni je nudil svojo pomoč staronaseljencem pa tudi novim in je primerno, da se mu tudi slovenski škof zahvali za vso uslužnost. To je storil po maši, ki je zbrala znatno število vernikov.

Opoldne je škof Rožman kosil v provincialni hiši **lazaristov**, kjer deluje Ladislav Lenček CM in ki že dve leti ob velikem umevanju predstojnikov ves svoj čas posveča socialnemu, društvenemu in verskemu življenju slovenskih naseljencev. Škof se je provincialnim predstojnikom zahvalil za to in za požrtvovalno pomoč številnih slovenskih usmiljenk, ki delujejo pod vodstvom lazaristov v buenosaireških bolnišnicah.

Zatem je šel Prevzvišeni v provincialno hišo **usmiljenk**, kjer ga je pričakovalo 10 slovenskih sester in 8 novink, ki so pred meseci vstopile za jugoslovansko provinco te družbe.

Popoldne je obiskal **nadškofa v La Plati**. V nadškofiji, ki jo vodi msgr. Tomas Solari je največ slovenskih duhovnikov in seveda največ slovenskih vernikov. Zato se je škof Rožman čutil dolžnega, da nadškofa osebno obišče, se mu zahvali in tudi poprosi, kar treba za dušni blagor Slovencev. Solari je Rožmanu izrazil željo, da rad sprejme vsakega slovenskega duhovnika in da je z vsemi doslej prav zadovoljen.

Zvečer je v spremstvu duhovnikov Hladnika, Slapšaka (tajnika in spremljevalca iz ZDA) in Oreharja obiskal slovensko versko središče **na Avellanedi**. V imenu vernikov, predvsem iz Prekmurja, ga je pozdravila gdč. Ema Šeruga. Med drugim mu je zatrdila, »*da so Slovenci na Avellanedi vedno trdno verovali, da je vse laž in hudobija, kar so čez njega in slovensko duhovščino govorili in pisali*«. Nato je bila cerkvena slovesnost in nagovor, v katerem je

škof opozarjal vernike na temelje, na katerih mora stati naša vera: ljubezen do Jezusa in njegove matere. Po litanijah in blagoslovu se je zbrana množica podala v bližnji salon, kjer je škof Rožman radostno pozdravljal stare in nove naseljence, »med drugimi 86 letno *Marijo Mihelič iz Ljutomera, ki že več ko 40 let živi v Argentini*«.

22: Z vlakom »El Serrano« se je naslednji dan odpeljal proti 700 km oddaljeni Cordobi. Med potjo se je vlak ustavil v **Rosario** (312 km), kjer so škofa Rožmana že čakali zastopniki tamkajšnjih starih in novih naseljencev ter slov. šolske sestre. Pozdravili so ga. Pristavčeva, bratje Čuki, Vidmar in Ribeš. Prosili so, da bi prišel mednje kak slovenski duhovnik. Staronaseljenih Slovencev je kakih 500, 'novih' pa doslej 15.

Na kolodvoru v **Cordobi** sta svojega ordinarija najprej pozdravila tamkaj živeča duhovnika dr. Hanželič in Levstek. Takoj za njima so pristopili še dr. Jazbec, Grdin in Mravlje. Skupaj so odšli v dvorano pri sestrah Klaverjeve družbe, kjer so jih čakali zbrani rojaki. V pozdravnem nagovoru je dr. Stanko Jazbec povedal med drugim: »*Ponosni smo, da lahko sprejmemo med nami Vas, ki ste v duhovni zmedi in telesnem trpljenju slovenskega naroda z odkrito in možato besedo ločili dobro od zlega, pravično od krivičnega ter tako razkrinkali tiste, ki so v sovraštvu do vsega, kar nam je svetega, pod plaščem lažnosvobodilne borbe skušali zapeljati naš narod na pot duhovnega in fizičnega propada. Naj nam vaše besede in molitev vlijeje novih moči, da ostanemo stanovitni v veri in krščanskih načelih ter zvesti svojemu trpečemu narodu v domovini*«. Sledila je recitacija, ki jo je podala Magda Gaser. Prevzvišeni se je zahvalil za dokaze ljubezni in spoštovanja. V kapeli, kjer se rojaki iz Cordobe vsako nedeljo zbirajo k službi božji, so bile nato litanije, pred katerimi je škof govoril o zvestobi Bogu, ob koncu pa vsem podelil blagoslov.

23: V nedeljo navsezgodaj je bil škof že v spovednici, ob pol desetih pa je imel mašo. V pridigi

je navezal svoje misli na evangelij in vzpodbujal k molitvi, posebno družinskega rožnega venca. Med mašo je pel zbor pod vodstvom Milana Grdina. Pri petju so pomagali jezuitski novinec Eiletz in salezijanec Kump in Zupan. Popoldne je škof s spremljevalci obiskal okolico Cordobe in nekatere argentinske samostane.

23: V Buenos Airesu so rojaki praznovali **misijonsko nedeljo**. »*Misijonsko nedeljo preživi tako: zjutraj k slovenski maši in misijonski pridigi. Prejmi sv. obhajilo in ga daruj za misijone. Čez dan beri misijonsko Oznanilo, se vpiši v DSV oziroma obnovi vpis in si nabavi knjižico Molite za misijone. Popoldne pridi v cerkev na Belgrano, kjer bo kratka misijonska molitvena ura iz zgoraj omenjene knjižice. Nato pa pojdi v salezijansko dvorano istotam, kjer boš gledal vefilm Alcazarski junaki (Sin novedad en el Alcázar), ki ga predvaja slov. kino Resnici, Lepoti, Dobroti v prid misijonom in v pripravo na praznik Kristusa Kralja.*«

24: Naslednji dan se je škof Rožman z omnibusom odpeljal v **San Luis** (460 km) obiskat slovensko bogoslovje, kar je bil eden glavnih namenov Rožmanovega potovanja v Argentino. Bogoslovci so ga pri srčno sprejeli. Takoj po sv. maši so v dvoranci pripravili slavnostni sprejem: zbor je zapel pozdravno pesem po besedilu bogoslovca Branka Rozmana in notah Andreja Pogačarja. Sledil je govor rektorja dr. Alojzija Odarja, v katerem je povedal, kako so pet let hrepeneli, da bi škof vsaj enkrat obiskal svoje bogoslovje. Bogoslovec Lojze Kukovica je pozdravil v imenu kolegov in izrazil otroško vdanost do škofa, njih očeta. Očetovske so bile Rožmanove besede v odgovor: »*Kako rad bi vas prišel obiskat že v Praglio in v Briksen, pa ni bilo mogoče. In da sem sedaj iz ZDA prišel v Argentino, je bil prvi najsilnejši nagib: videti moje bogoslovce*«. Naslednje dni je škof imel razgovore s profesorji seminšča in s predstavniki sanluiske škofije. Tudi slovenske družine, ki živijo v San Luisu, je obiskal, večji del časa pa je posvetil razgovoru

z bogoslovci ter nekaterim podelil nižje ali višje redove.

29: Nestrpno so pričakovali svojega nadpastirja tudi v **Mendozi**. Otroci so se že pripravljali na prvo sv. obhajilo in birmo. Škof Rožman je s svojimi spremljevalci (Slapšak, dr. Lenček in Orehar) odšel iz San Luisa in v provinci Mendozi najprej obiskal okraj San Martín (250 km), kjer je kaplanoval Ivan Tomažič. Tjakaj je prišlo slovensko zastopstvo iz Mendoze z ravnateljem Markom Bajukom na čelu. Med potjo v glavno mesto province so obiskali več slovenskih družin. V Mendozi se je pri sestrah frančiškankah, kjer imajo Slovenci redne maše ob nedeljah in praznikih, zbrala vsa slovenska srenja in s pesmijo pozdravila prihod vladike. Dušni pastir Ivan Caserman je prvi izrekel pozdravne besede, potem pa še otroci Marko Bajuk in Pavlinca Hirschegger. Skupaj so odšli v okrašeno cerkev k litanijam in blagoslovu. Prevzvišeni je imel nato kratek nagovor. Potem je tudi tu skušal obiskati čim več družin, posebno rad se je pogovarjal z otroki. V Mendozi je sedaj 319 novih slovenskih naseljencev, med katerimi je 135 otrok pod 14. letom.

30: V nedeljo je pri sveti maši, h kateri so prihiteli rojaki iz bližnje in daljne okolice, škof podelil **prvo sveto obhajilo** 14 otrokom, po maši pa **birmal** 16 dečkov in deklic. Popoldne so se rojaki znova zbrali na **akademiji** v počastitev visokega gosta. Pozdravne deklamacije so se prepletale s pesmimi zbora, ki ga je vodil prof. Božidar Bajuk. Škof Rožman je v svojem govoru med drugim rekel, »da če je Bog slovenskim beguncem pomagal do rešitve in svobode, ima prav gotovo z njimi še posebne namene. Zato imajo vsi velike dolžnosti do sebe in do skupnosti. Božja previdnost jih je postavila med tuje narode, da med njimi pokažejo lik poštenega, vernega Slovenca, da bo tako svet po njih spoznal in sodil slovenski narod«.

31: Škof si je ogledal lepote Mendoze, po kosilu pa se je **vrnil z avionom v Buenos Aires**.

PRED 50 LETI (1959)

4. Tretji dobrodelni dan v Buenos Airesu je bil v prostorih SH. Program je trajal ves dan. Po dopoldanski maši, med katero je Anton Orehar govoril o krščanski dobrodelnosti, se je popoldne razvil program, ki je obsegal več pevskih točk in prizore šolskih otrok. Izkupiček prireditve je bil namenjen tistim, katerim je življenje odreklo blagostanje in zdravje. Oznanilo našteje nekaj primerov: »12 oseb je stalno bolnih; 19 jih je odvisnih od podpor; 7 je invalidov, od teh 2 družinska očeta; 7 družin potrebuje stalno podporo; 21 oseb je slaboumnih, vsaj 9 od njih brez podpore ne more živeti«. Prireditve je pripravila Vincencijeva konferenca. V sedanjem odboru so: direktor Anton Orehar, Boleslav Cvetko, Lojze Sedej, Ivan Ašič, Ivan Maček, Jože Javoršek, Maks Osojnik, Pavle Homan, Janez Lužovec in Albin Magister st.

18: Študijski dan SKAS-a je bil pri šolskih sestrah na Paternalu. V pridigi med mašo je Anton Orehar razvil tematiko misijonske nedelje. Predavanje dr. Ignacija Lenčka je veljalo obravnavi teme Materialistični svetovni nazor, s posebnim ozirom na marksističen materializem.

18: Na misijonsko nedeljo je Slovenska misijonska zveza priredila misijonsko proslavo. Marjan Loboda je imel govor, gojenci Baragovega misijonišča in drugi lanuški otroci so nastopili v Kunstljevi trodejanki Za velikim vzorom, nato je ob razlagi Ladislava Lenčka CM sledilo predvajanje filma o lanski blagoslovitvi Baragovega misijonišča. Za zaključek so igralci v režiji Marijana Willenparta odigrali misijonsko dramo enodejanko Tujec. Čisti dobiček prireditve je bil nemenjen misijonom.

25: Praznik Kristusa Kralja so rojaki iz Vélikega Buenos Airesa proslavili v dveh delih: sv. maša v cerkvi Nuestra Señora del

Socorro na ulici Juncal 876, ki jo je daroval direktor Anton Orehar in uprizoritev Paul Claudelovega misterija v štirih dejanjih Oznanjenje Marijino na odru kolegija frančiškanskih misijonark Marijinih na ulici Arroyo 909. Igro so pripravili igralci gledališkega odseka SKA v režiji Nikolaja Jeločnika in igrali na predvečer in na sam praznični dan.

Slovenska mladina v Mendoza je priredila svoje tretje mladinske dneve. Vodilna misel je bil klic Koseskega: Svetu pokažite lik domače navade in misli; biti slovenske krvi bodi Slovencem ponos! Slavje je bilo razporejeno na dva dni: v soboto zborovanje in predstava Finžgarjevega Divjega lovca, ki ga je režiral Rudi Hirschegger, v nedeljo pa telovadni in rajalni nastop fantov, deklet in naraščaja. Po maši in predstavitvi prof. Božidarja Bajuka, sta imele referate Cvetka Grintal o temi Naš narodni lik in Andrej Bajuk: Odnos naše emigracije do slovenske narodnosti.

Zveza slovenskih mater in žena San Martin

Naša zveza v San Martinu ima mesečne sestanke, vsak tretji četrtek v mesecu. Pri delu pomaga in sodeluje petčlanski odbor. Za prvi in zadnji sestanek v letu naprosimo dr. Jureta Rodeta, da nas obišče in nam poda duhovne misli.

Sestanki so prav lepo obiskani in občasno povabimo tudi može.

Obiskala nas je komisija za prikrita grobišča iz Slovenije, predvajali smo film *Otroci iz Petrička*, govorila nam je ga. Bernarda Opeka Ziherl o svojem obisku pri bratu misijonarju Petru na Madagaskarju, ga. Cirila Pernišek Žužek o dnevniku očeta Franca Perniška, polkovnik Jože Novak nam je govoril o svojih vtisih in doživetjih v Sveti deželi...

Govorili so nam večkrat o zdrav-

ju, o politiki v Sloveniji in tukaj, o življenjepisih, itd.

V mesecu juniju imamo spominski sestanek na vse žrtve vojne.

Vsaj enkrat v letu imamo srečanje v kuhinji in v septembru praznujemo rojstne dneve vseh naših članic in dan pomladi. Da se malo poveseimo in zabavamo, pripravimo tudi mini – tombolo.

Vsem predavateljem se iskreno zahvaljujemo, saj se zavedamo, da ni lahko vzeti si čas sredi popoldneva in priti med nas.

Pred vsakim predavanjem kate- ra od gospa pripravi kratko duhovno misel, po predavanju se pa razgovorimo ob dobrem čaju in pecivu.

Prirejamo tudi romanja in izlete.

Kadar nas Dom naprosi za sodelovanje, rade pomagamo. Naj-

večkrat za obletnico Doma, da prevzamemo pripravo kosila.

Vedno sodelujemo s 'centralo'. Na vseh sejah nas zastopa ena članica. Prodajamo božične in velikonočne kartice in številke za rifo in pomagamo pri obletnici našega dne.

Od centrale prejemamo podpore, h katerim dodamo še nekaj iz naše blagajne in razdelimo med potrebne rojake našega okraja.

Naj se ob tej priliki zahvalimo vsem, ki obiskujejo naše sestanke, vsem predavateljem in vsem, ki nas gmotno podpirajo.

ZSMŽ San Martin

Nobena zemeljska stvar
naj nam ne bo cilj,
ampak le sredstvo.

iz naše kronike

METKA MIZERIT

V SLOVENSKEM DOMU V SAN MARTINU so se **POKLONILI SPOMINU DOMOBRANCEV** v nedeljo, 14. junija. Akademijo sta si zamislila kulturni referent dr. Viktor Leber in Regina Truden Leber pod geslom *Slovo od doma*. Inž. Tone Podržaj je podal pesem *Slovo od doma*. Viktor Leber, Kati Podržaj in Lucijana Dimnik so prebrali zapiske iz dnevnika g. Franca Perniška, ki so se nanašali na majske dneve 1945. Moški pevski zbor je ob orgelski spremljavi prof. Lučke Marinček Kastelic zapel *Slovenski vojaki in Teharske legije*.

Spominsko proslavo so zaključili s pesmijo *Moja Domovina*, ki nam vedno približa naše junake domobrance.

OČETOVSKI DAN NA PRISTAVI so praznovali v nedeljo, 21. junija. Najprej so proslavili **srebrno mašo g. župnika Francija Cukjatija**, ki je pri pridigi povedal, kako je postal duhovnik in prosil, naj verniki molijo za duhovniške poklice. Sv. mašo so pripravili mladci in mladenke. Petje je na orglah spremljala ga. Anka Savelli Gaser, mladci in mladenke pa z raznimi inštrumenti. G. Franciju so voščili najprej predsednik društva Slovenska pristava g. Andrej Golob, nato pa predstavniki organizacij, ki delujejo na Pristavi. Sle-

dila je akademija v pozdrav očetu in dedkom. Ga. Nadi Grohar je pozdravila vse, ki so ta dan praznovali, posebej so pozdravili še mladci in mladina. Nastopili so šolski otroci pod vodstvom svojih učiteljic. Po končani prireditvi je bila pogostitev, ki so jo pripravile članice odseka ZSMŽ v čast gospodu srebrnomašniku.

RAST XXXVIII. NA POTOVANJU V SLOVENIJO. Abiturienti SSTRMB so v soboto, 27. junija, odpotovali v Slovenijo. Tam so stanovali v Dijaškem domu in se udeležili Poletne šole slovenskega jezika, popoldne pa so hodili na izlete. Tako so si ogledali Postojnsko jamo in Predjamski grad. Poromali so na Brezje in obiskali Bled, kjer so na otoku pozvonili z zvončkom želja. Šli so v Parlament in na uredništvo Družine. Ogledali so si Ljubljano, kopališče Atlantis, Šmarješke toplice, kjer so se udeležili XVI. Tabora za Slovence po svetu. Šli so tudi na Trubarjevo domačijo v Velikih Laščah. Obiskali so Škofjo Loko; nadškof Alojz Uran jih je sprejel in jim razkazal kapelo. Nastopili so v Dijaškem domu in se srečali s sorodniki. Šli so na Šmarno goro, kot trening za Triglav. Ko so končali šolo, so dobili diplome. Potem so se odpravili na Gorenjsko, so si ogle-

dali Blejski Vintgar ter obiskali Vrbo in Prešernovo hišo. Nastopili so v Velikih Laščah, potem pa so odšli v Kočevski rog, kjer jim je g. Anton Drobnič pripovedoval, kaj se je tam zgodilo. Spremljal jih je tudi g. Janez Rihar. Ogledali so si tudi Škocjansko jamo in se podali na Jadransko morje ter si ogledali Piran. Pot jih je peljala do soteske reke Tolminke ter preko Kobarida. Naslednje dni so bili na Teharjah, kamor jih je spremljal g. Ivan Korošec. Videli so tudi Logarsko dolino in slap Rinka. Obiskali so Polhov Gradec in naredili izlet na Grmado. Odpeljali so se v Strasburg in obiskali Evropski Parlament, kjer jih je sprejel evropski poslanec g. Lojze Petre. Vrnili so se v Slovenijo, videli Tržič in Oazo miru. Gotovo je bila krona potovanja pohod na Triglav, ki so ga naši dijaki osvojili brez večjih težav. Zadnji dan skupnega bivanja so imeli v Oazi miru duhovne vaje, ki jih je vodil g. Toni Burja, g. Pavle Novak pa je daroval sv. mašo. Potem so odšli k sorodnikom in se končno vrnili v Buenos Aires. Na abiturienkem potovanju so jih spremljali dr. Viktor Leber, g. Pavle Novak, gdč. Lučka Groznik in Ivan Klemenčič.

V nedeljo, 28. junija, je bila **NA PRISTAVI DOMOBRANSKA PROSLAVA**. V prvem delu je g. Janez Kokalj pričal o svojih doživetjih med komunistično revolucijo. Na domu so ubili očeta, Janez pa se je pridružil domobrancem. Bil je vrnjen s Koroške; komunisti so ga mučili in končno izpustili. Ob prvi priložnosti

je pobegnil v Avstrijo. Sledile so recitacije, ki jih je izbrala ga. Nadica Grohar. Recitali so: Marjanka Grohar, Pavel Grohar, Kristjan Kopač in Marjana Rožanec in sicer sledeče pesmi: *Sonet*; *Ta grobišča*; *Kjerkoli trohnite*; *Ne pozabi*; *Mir in Niso mrtvi*. Ob koncu so vsi navzoči zapeli pesem *Oče, mati ...* Sceno je pripravil Martin Zarnik, Tomaž Kenda in Pavel Grohar pa sta poskrbela za luči in zvok.

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA je v soboto, 11. julija, **PRIPRAVILA PREDSTAVITEV KNJIG »Dr. Janko Kralj utišani in pozabljeni politik«** in **»Časi tesnobe in upanja«**. Prvo je predstavila avtorica ga. Lučka Kralj Jerman v obliki intervjuja. Knjiga o dr. Kralju ima nekaj več kot 400 strani. V njej je ga. Lučka opisala osebnost dr. Janka Kralja, njegovo borbo proti fašizmu, konfinacijo na otoku Lipar in vsestransko politično delovanje. Predstavila je tudi njegove sodelavce in prijatelje ter čas, v katerem je živel in deloval. Knjiga je izreden doprinos k zgodovini naša Primorske.

V drugem delu je arh. Jure Vombergar predstavil knjigo dr. Marka Kremžarja *»Časi tesnobe in upanja«*. V njej opisuje naseljevanje politične emigracije v Argentini, začetne težave družine in skupnosti ter upanje na urejeno življenje, kraj njihove naselitve, navade prodaje kruha, mleka in ledu. Knjiga je izredno privlačna in zanimiva ter se bere kot roman. Je nadaljevanje knjige *»Leto brez sonca«*. Občinstvo je oba avtorja nagradilo z bučnim ploskanjem in nakupom obeh knjig.

18. julija 2009 je bil krščen v cerkvi Nuestra Señora de Fátima v Lomas del Mirador PETER GABRIEL SELAN, sin Claudija in Marcela roj. Skvarča. Botra sta Nancy Selan Sirc in Stanko Šenk. Krstil je g. Pablo Carusso. ČESTITAMO! Foto Pavel Brula

V soboto, 25. julija, je **SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA PREDVAJALA FILM SKRITI SPOMINI**, ki je posnet po avtobiografski knjigi Angele Vode. Uvod v film je pripravil arh. Jure Vombergar. Angela Vode je bila komunistka, ki je bila po vojni obsojena na montiranem procesu in zaprta. Veliko udeležencev je z zanimanjem sledilo resnični zgodbi iz časa komunističnih procesov.

Gospe odseka **ZSMŽ S PRISTAVE SO IMELE SREČANJE** v nedeljo, 2. avgusta. Arh. Jure Vombergar jim je predstavil avdiovizual *»Ob prihajanju slovenskih beguncev v Argentino«*.

ZVEZA SLOVENSKIH MATER IN ŽENA

ODSEK SLOVENSKA VAS. V soboto, 8. avgusta, so se žene iz Slovenske vasi zbrale v Hladnikovem domu, da bi **OBNOVILE ODBOR ZSMŽ**. Izvolile so sledeče članice: predsednica ga. Martinka Miklič Rozina; podpredsednica prof. Marta Šmalc Čampa; tajnica ga. Olga Sladič Fink; blagajničarka ga. Zali Virc Urbančič; odgovorna za upokojence gdč. Mari Urbanija; delegatinja ga. Marija Urbančič Grbec; gospodinji ga. Marjetka Mehle Fernández in ga. Franka Požes Jemec; odbornice ga. Marija Zorec Sušnik; gdč. Ani Lipovec in ga. Rosa Levstik Barle. Zbrale so se že na prvi seji, da so načrtovale delo v prihodnosti. Delo z upokojenci že vrsto let dobro opravljata Mari Urbanija in Marija Urbančič Grbec, kar bosta tudi nadaljevali. Odboru želimo veliko uspehov.

POD OKRILJEM SKA je **RAZSTAVLJAL SVOJE SLIKE**, olja in mešane tehnike **BRANKO ZAVRTANIK**. Razstava je bila v mali dvorani Slovenske hiše 8. in 9. avgusta. Obiskalo jo je lepo število ljubiteljev likovne umetnosti.

MLADINSKI DAN V SLOMŠKOVEM DOMU je bil v nedeljo, 9. avgusta. Letošnje geslo je bilo *»Iz roda v rod gre naša pot«*. Marjanka Oblak, predsednica SDO, in Andrej Grabnar, predsednik SFZ, sta dvignila obe zastavi ob petju argentinske in slo-

Oktet Suha s Koroške in podjunski Trio Lipush v Slomškovem domu. Foto Pavel Brula

venske himne. Sv. mašo je daroval g. župnik Franci Cukjati; mladina je sodelovala s petjem, branjem beril in prošnjami. Sledile so tekme v odbojki in skupno kosilo. V večernih urah je bil kulturni program. Andrej Grohar je nagovoril vse mlade in poudaril pomen skupnega dela za mladino v Domu. Sledil je odrski prikaz z audiovizualom. Klara Marinič je napisala scenarij za več »skečev« o delovanju mladine v skupnosti. Občinstvo je nagradilo nastopajoče s ploskanjem. Duhovni vodja mladinskih organizacij g. Franci Cukjati je nagovoril mlade. Priporočal jim je, naj se oklenejo Cerkve, da ne bodo nasledili lažnim vabilom vele mestnega življenja. Zmagovalci na tekmah so dobili pokale; zmagala so dekleta iz Našega doma San Justo, pri fantih pa moštvo iz Slovenskega doma San Martin. Kulturni program so zaključili z mladinsko himno *Slovenska smo mladina*. Sledil je družabni del z glasbo in plesom.

V četrtek, 13. avgusta, je **IMELA ZVEZA SLOVESKIH MATER IN ŽENA SVOJ REDNI SESTANEK V SLOVENSKI HIŠI**. Vodila ga je predsednica ga. Pavlina Dobovšek. Žene so pripravljale svoj 43. dan.

OB TAKTU BARV VII. S petjem in slikami obarvan večer je bil v soboto, 15. avgusta, v **SLOVENSKEM DOMU V SAN MARTINU**. Organizator teh srečanj je kulturni referent dr. Viktor Leber, ki je za ta večer povabil na **gostovanje Slovenski pevski zbor iz Mendoza**. V gornji dvorani Doma je bila razstava gospe Bare Remec. Njeno bogato umetniško delo (olja, okvarele, risbe, lesoreze, linoreze in oblikovanja v keramiki) je predstavil arh. Jure Vombergar. Razstavo so si ljubitelji likovne umetnosti pazljivo ogledali.

Sledil je koncert Slovenskega pevskega zbora iz Mendoza, ki je za to priložnost prišel v Buenos Aires. Pozdravil jih je domači pevski zbor pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic, ki jim je za dobrodošlico zapel *Kupice nalijmo* in *Rumi cani*. Dr. Viktor Leber je predstavil Mendoški pevski zbor, ki ga vodi Diego Bosquet, za vokalizacijo pa skrbi lic. Mariana Ruiz Díaz. V imenu men-

doške skupnosti sta pozdravila Zofija in Niko Štumberger. Nato je zbor zapel sledeče pesmi: *Planinska; Večerni ave; Mirna-Žalostna-Smešna; Pa se sliš'; Marko skače; Vutnejša ja ni; Goreči ogenj; Srce je žalostno; Oj, gora ta Kaninova; Jnjen čauta jti gna'; Hanacpachap; Dulce Jesús mío; Serenata del 900; Moyi tun papa inché; Uno; Trabajos de la viña* (na kitaro je spremljal David Bajda). Občinstvo je pevce nagradilo z burnim ploskanjem, zato jim je zbor podaril še *Carnavalito quebradeño* in *Póngale por las Hileras*. Oba zbora skupaj pa še *Slovenska dežela* in *Planinska*.

Sledila je prijateljsko srečanje pri pogrntjenih mizah.

ROMANJE V LOURDES. Slovenci smo vedno radi romali. O tem pričajo številne Marijine božje poti na Slovenskem. To lepo navado smo prinesli s sabo v Argentino; vsako leto romamo v Lujan in v Lourdes.

V nedeljo, 16. avgusta, smo bili v Santos Lugares. Zbrali smo se v spodnji cerkvi veličastnega svetišča, ki je posvečeno luški Materi Božji. Potožili smo ji svoje skrbi, žalosti in trpljenje, jo prosili varstva za naše družine, bolne in ostarele ter vso slovensko skupnost. Ob vstopu v cerkev smo dobili podobico sv. Janeza Vianneya z molitvijo za duhovniške poklice.

Najprej smo molili rožni venec, ki ga je vodil Franci Korošec. Sledile so pete litanije Matere Božje, ki so jih vsi verniki pobožno prepevali. Nato je bil blagoslov s Najsvetejšim. Petje litanij in ljudsko petje pri maši je vodil priložnostni moški zbor. Na orgle jih je spremljal Janez Žnidar. Sveto mašo je daroval delegat slovenskih dušnih pastirjev dr. Jure Rode, somaševala sta prelat dr. Mirko Gogola in g. Marjan Bečan izseljenjski duhovnik v Nemčiji, ki je tudi pridigal. Spomnil nas je, da je letos leto duhovnikov in nam pokazal zgled velikega duhovnika škofa dr. Gregorija Rožmana. Kot dober pastir je vodil svoj narod v najtežjih časih zgodovine in tudi potem v izseljenstvu je obiskoval Slovence po širnem svetu ter jih spodbujal, naj ostanejo zvesti Bogu in narodu. Med mašo je bila priložnost za spoved.

Veliko vernikov je prejelo sv. obhajilo. Slavje romanja je povzdignil Slovenski pevski zbor iz Mendoza, ki je pod vodstvom svojega pevovodje zapel nekaj pesmi.

Ob koncu se je delegat dr. Jure Rode zahvalil vsem, ki so pomgali pri organizaciji romanja. Vsi verniki smo se poslovili od luške Matere Božje s pesmijo *Marija skozi življenje voditi srečno znaš*. Prosili smo jo, naj nas varuje in ji obljubili, da se bomo prihodnje leto vrnili.

MLADINSKI IZLET V LAGO ESCONDIDO. Centralni odbor SDO-SFZ sta na državni praznik, 17. avgusta, organizirala skupni izlet v Tristán Suárez. Zbralo se je 125 mladih iz vseh slovenskih domov. Odpeljali so se iz Našega doma v San Justu in preživeli lep dan ob jezeru. Veslali so po jezeru in se igrali razne igre. Za kosilo so fantje pripravili »paty«. Zvečer so se veseli vrnili domov.

ZSMŽ ODSEK SAN MARTIN je **IMELA SVOJ REDNI SESTANEK** v četrtek, 20. avgusta. Vodila ga je ga. Polona Makek. Govorila je ga. Maruša Zurc o temi *Kako pazimo na hrbtnico*.

V soboto, 22. avgusta, so imeli **V SLOVENSKI HIŠI VISOKOŠOLCI IN ŠTUDENTI SVOJE REDNO SREČANJE**. Predaval jim je dr. Marko Kremžar in sicer o okrožnici »*Caritas in veritate*«. Predavatelj je najprej podal kratek zgodovinski okvir okrožnice; poudaril je, da se začenja novo poglavje krščanskega družbenega delovanja, zaznamovano z ljubeznijo. Ni dovolj samo pravičnost, potrebna je ljubezen. Zanimivega predavanja se je udeležilo lepo število študentov, ki so ob koncu predavatelju stavili številna vprašanja.

OBLETNICA ROŽMANOVEGA DOMA je bila v nedeljo, 23. avgusta. Dr. Jure Rode je daroval sv. mašo, somaševal je g. Janez Pintar. Slavje je bilo v novi kapeli Rožmanovega doma. Pri maši je prepeval oktet Suha s Koroške. Dr. Rode je po maši blagoslovil novo stavbo doma, v katero so se že preselili vsi stanovalci doma.

Sledilo je skupno kosilo, pred katerim je spregovoril g. Marko Selan. V svojem govoru je poudaril misel

o socialni odgovornosti slovenske skupnosti do bolnih in ostarelih. Za okusno kosilo je poskrbela ga. Olga Radoš in gospe iz San Justa, mladina pa je postregla številnim gostom. Oktet Suha s Koroške je goste zabaval s prijetnim petjem in domačo glasbo. Ga. Andrejka Dolinar je za srečelov podarila lepo umetniško sliko, ga. Emi Ferfolja pa pletenine. Gostje so se še dolgo zadržali v jedilnici pri prijateljskem pogovoru, nekateri pa so obiskali stanovalce po sobah.

DRUŠTVO SLOVENCEV V MENDOZI JE PROSLAVILO 60-LETNICO svojega obstoja v nedeljo, 23. avgusta. Na dvorišču Slovenskega doma, pred spominskimi ploščami sta sedanjí predsednik Društva inž. Milan Nemanič in g. Stane Grebenc, ki je predsedoval društvu deset obdobjí, dvignila argentinsko in slovensko zastavo; vsi zbrani pa so zapeli obe himni. Sledila je slovesna peta maša, ki jo je daroval g. Jože Horn s sodelovanjem diakona Stanka Čada. Po maši je bila akademija. Pevski zbor, pod vodstvom lic. Diega Bosqueta, je zapel sledeče pesmi: *Planinska*; *Moyi, tun papa inché* (plemena Mapuche) in *Injen čeva iti gna* (ljudska iz Rezije). Predsednik inž. Milan Nemanič je pozdravil vse navzoče in se zahvalil vsem, ki so se tekom let trudili za narodne in verske vrednote. Povabil je k nadaljnjemu sodelovanju v Domu, da bi še veliko

let praznovali lepe jubileje.

Slavnostni govornik je bil prof. Vinko Rode, ki je podal pregled obdobja, dela, uspehov in težav v tem času. Nato so prejeli odličja bivši predsedniki ali njihovi potomci; ravnatelj Marko Bajuk; g. Rudi Hirschegger; g. Franc Ovčjak; g. Luka Grintal; inž. Marko Bajuk; g. Pavel Bajda; g. Stane Grebenc (deset obdobjí); arh. Božidar Bajuk; g. Maks Ovčjak; inž. Jože Šmon; g. Davorin Hirschegger; g. Jernej Bajda; ga. Marjana Šmon Žumer in inž. Milan Nemanič, ki sedaj vodi Društvo. Čestitke in pozdrave so poslali Zedinjena Slovenija; za dušno pastirstvo msgr. dr. Jure Rode ter bratski domovi in organizacije: iz Slovenije je poslal čestitke ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Alojz Uran.

Za zaključek je mladinski oktet, ki ga vodi Tone Štirn, zapel sledeče pesmi: *Po jezeru*; *Kaj bi jaz tebi dal*; *Teče mi vodica* in *Tam kjer pisana so polja*. Sledilo je skupno domače kosilo za ta lepi praznik.

DIAMANTNA MAŠA DR. MIRKA GOGALA. Malokateri duhovnik doživi ta lepi jubilej. Bog je naklonil to milost msgr. dr. Mirku Gogola. Med Slovenci je diamantni mašnik praznoval to slavlje v nedeljo, 30. avgusta, v cerkvi Marije Pomagaj. Jubilant je v sprevodu prišel v cerkev, kjer ga je pozdravila gospa Magda Škvarča Trpin s pesmijo dr. Nadislave Laharnar. Sv. mašo so skupaj

s slavlencem darovali še: dr. Jure Rode, pater dr. Alojzij Kukavica DJ in g. Franci Cukjati. Potem sta se jim pridružila še g. Matija Borštnar in prelat Mirko Grbec. Ljudsko petje je popestril Mešani pevski zbor San justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar. Pridigo je imel slavljenec sam.

Slavnostno kosilo je bilo v dvorani Slovenske hiše, ki je bila za to priložnost lepo okrašena. Lepa slika z mašnim kelihom je naznanjala: »Diamantni mašnik bod' pozdravljen«. (Delo g. Toneta Oblaka).

Najprej je slavljenca pozdravil delegat slovenskih dušnih pastirjev dr. Jure Rode, nato pa še ga. Mici Malavašič Casullo in predsednica Kulturne akcije dr. Katica Cukjati. Inž. Jože Žakelj je prebral pismo, ki so ga poslali vaščani iz Šentjošta. Helena Loboda Oblak pa je podala pesem Matije Kavčiča. Slavlencu so dali tudi spominsko plaketo in

se mu zahvalili za vse njegovo delo. Kosilo in potrežba je bila na skrbi žena in deklet iz San Justa pod vodstvom ge. Nežke Lovšin Kržišnik; celotna organizacija pa v rokah g. Pavleta Malovrha. Diamantnemu mašniku želimo še mnogo zdravih in srečnih let.

V Mendosi so proslavili 60-letnico Društva Slovencev. Prihodnjic več slik.

malo za šalo...

EDISON - Iz zdravniške ordinacije je prišla objokana žena, ki je peljala za roko dečka z namršnenimi obrvmi. Zdravnikova sodba jo je močno prizadela.

»Zelo neprijetno mi je, ker vam moram to povedati,« ji je rekel zdravnik, potem ko je pregledal malčka in mu zastavil nekaj vprašanj, »toda vaš sin je umsko zaostal. Ne svetujem vam, da ga vpišete v šolo.«

Istega dne so na družinskem posvetovanju sklenili, da malega vseeno vpišejo v šolo; saj bodo kmalu videli, kaj bo. Niso dolgo čakali. Ni še minil mesec, ko je prišla k staršem fantova učiteljica in dejala:

»Obupno je neumen; nobenega

smisla nima, da bi še naprej hodil v šolo.«

Deček se je pisal Thomas Alva Edison, najgenialnejši ameriški izumitelj moderne dobe.

DUSE - Italijanska dramska igralka Eleonora Duse je bila na začetku igralske poti zelo suha. Nekega večera, ko je šla igrati v torinsko gledališče Carignano, jo je ujela ploha in jo premočila.

»Oh strašno! Pravi vesoljni potop. Prav do kosti mi je prišel dež!« je rekla v gledališču.

»No, pot res ni bila dolga!« je z rahlim nasmeškom pripomnil glavni komik.

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Sovražnika spoznaš po tem, da se ti prijazno nasmiha.
- Spomenik revolucije se nagiba, ker so ga postavili na kosteh.
- Spopad med Stalinom in Titom je bil pravzaprav spor med očetom in sinom.
- Spretnim rabljem umirajo žrtve naravne smrti.
- Sprijaznil sem se s komunizmom, ker sem dojel, da gre za naravno katastrofo, ki se ji ne moreš izogniti.
- Sredstva za informiranje služijo največkrat za širjenje dezinformacij.
- Stalin je bil fašist pred fašisti.
- Stalin je bil pravičen, pobijal je tako sovražnike kot prijatelje.
- Stalin je z levico ubijal, z desnico pa pisal humane parole.
- Standard se nam je zvišal. Še celo resnica ni več gola.
- Stara oblast nas je pripeljala v slepo ulico, nova oblast bo to ulico asfaltirala.
- Stari revolucionarji sanjajo o časih, ko so bili še revni kot cerkvene miši.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVija - Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo

Direktor: mons. dr. Jure Rode - Urednik: Stane Snoj - Člani uredniškega odbora: Marjana Batagelj, Metka Mizerit in arh. Jure Vombergar - Oblikovanje in prelom: Rozka Snoj - Ramón L. Falcón 4158, C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - E-mail: dusno_pastirstvo@ciudad.com.ar - Registro de la Propiedad Intelectual Nº 90.877 - Tisk: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - California 2750 C1289ABJ Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4301-5040 - E-mail: info@vilko.com.ar

POVERJENIKI: ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. - ZDA: Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA - ITALIJA: Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia - Gorica: Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. - AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA: ARGENTINA: po raznašalcih: \$130; po pošti: \$170 - Bariloche: \$150 - OBMEJNE DRŽAVE: DŽ+BS: USD 90; brez BS: USD 65 - AMERIKA: DŽ+BS: USD 110; brez BS: USD 75 - EUROPA: DŽ+BS: €100; brez BS: €70; OSTALE DRŽAVE: DŽ+BS: USD 120; brez BS: USD 80. - Pošiljanje po več izvodov skupaj zniža pošne stroške - Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime: Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Duhovno življenje izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS

Pozabljeni kongres - Stane Snoj ..	225
Pesem gre čez polja ravna - Silvín Sardenko	227
Bodite popolni, kot je popoln vaš nebeški Oče - Tomáš Špidlík	228
V nezmožnosti za molitev - François X. Nguyen van Thuân	230
Francišek asiški, redovni ustanovitelj - Silvester Čuk	232
Marija, Jezusova mati - Mati Terezija	232
Nameni Apostolata molitve	233
»Moje srce je prenapolnjeno z velikim usmiljenjem do duš, posebej do grešnikov.« - Sv. Favstina Kowalska	234
Duhovni poklic prihaja iz Božjega Srca - Benedikt XVI.	236
Fatimska Gospa, rožnevenska kraljica, in atomska raketa	236
Tisti strah, ki prevzame ateiste pred zadnjo uro - d.j.	238
Z zdravamarjo za Suzi - Prevedel Marjan Hribar	239
Otrok potrebuje ljubezen med očetom in mamo - dr. Vinko Škafer	239
Jih otrok lahko dobi po riti? - dr. Katarina K. Erzar	240
Cerkev med obema Španijama - Vicente Cárcel Ortí in Mauricij Fontana	241
Izvrsten Sarkozyjev govor	243
Kdo je Nikolaj Sarkozy	244
Internet: angeli in zli duhovi - Msgr. José Ignacio Munilla	244
Obudimo zgodovinski spomin - Jurij Paljk	245
Duhovnik Marjan - Marko Kremžar po Družini	246
Duhovno življenje je objavilo - Jure Vombergar	248
Zveza slovenskih mater in žena San Martin	251
Iz naše kronike - Metka Mizerit	252

PEVSKO GLASBENI VEČER V SLOVENSKI HIŠI

Foto: Marko Vombergar

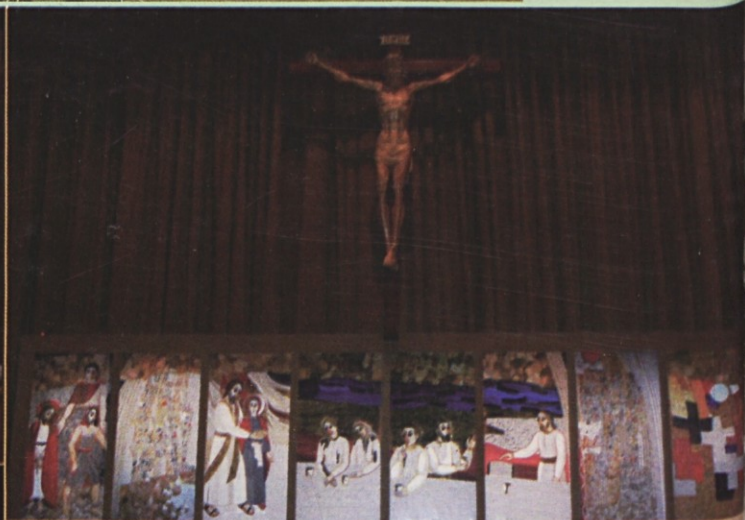

Domobranska
proslava na
Slovenski pristavi
Slavnostni
govornik:
Janez Kokalj

Foto
Maruša Zurc

"Gospod pa je našel nany krivdo nas vseh" (St. 12,6)

Slovesna peta maša g. Jožeta Horna s sodelovanjem diakona
Stanka Čada na domobranski proslavi in Dnevu državnosti
v Mendози - Slavnostni govornik: inž Milan Nemanič,
predsednik Društva - Foto: Toni Štirn

